

ΜΑΣΚΑ

Π Ε Ρ Ι Ο Δ Ι Κ Η Ε Κ Δ Ο Σ Η Θ Ο Κ

ΘΕΑΤΡΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ
2022 • 2023

ΤΕΥΧΟΣ 13
ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ - ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ 2023

ΘΕΑΤΡΙΚΟΣ
ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ
ΚΥΠΡΟΥ

ΕΚΔΟΣΗ
ΘΕΑΤΡΙΚΟΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΚΥΠΡΟΥ

ΓΕΝΙΚΗ ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ
Μαρία Ευσταθίου, Κυριακή Αργυρού, Χριστόδουλος Ανδρέου

ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΗ ΟΜΑΔΑ
Κυριακή Αργυρού, Χριστόδουλος Ανδρέου

ΔΙΟΡΘΩΣΗ ΚΕΙΜΕΝΩΝ
Ειρήνη Κυρίσκου

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ ΣΤΗΛΗΣ ΘΕΑΤΡΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ
Μαρίνα Μαλένη

ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΑ ΕΞΩΦΥΛΛΟΥ
Δημήτρης Λούτσιος

ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΕΚΔΟΣΗΣ
grafish design (Κατερίνα Τσεβά)

ΕΚΤΥΠΩΣΗ
Τυπογραφείο Πλέτσας | Κάρδαρη

ΜΑΣΚΑ
ΘΕΑΤΡΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ 2022 • 2023
ΠΕΡΙΟΔΙΚΗ ΕΚΔΟΣΗ ΘΟΚ
ΤΕΥΧΟΣ 13 / ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ - ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ 2023

Φωτογραφία: @Δημήτρης Λούτσιος

Περιεχόμενα

05 ΟΡΝΤΙΝΟ

07 EDITORIAL

ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΣΚΗΝΗ

08 *Λυσσασμένη γάτα* του Τέννεσσ Ουίλλιαμς

10 ΣΥΖΗΤΗΣΗ / Πάρις Ερωτοκρίτου

16 ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ / Μαρία Σκουλά

ΝΕΑ ΣΚΗΝΗ

18 *Οι παίκτες* του Νικολάι Βασιλιεβιτς Γκόγκολ

20 ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ / Μαρία Βαρνακίδου

22 ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ / Πέτρος Γιωρκάτζης,
Κλείτος Κωμοδίκης, Μάριος Κωνσταντίνου,
Γιάννης Μίνωσ, Γιώργος Χριστοφορίδης

ΘΕΑΤΡΟ ΑΠΟΘΗΚΕΣ

Δράσεις 2022–2023: «Νέ@ σε έρημο νησί»

26 *Ράτα με όταν ξυπνήσω* του Χαράλαμπου Γιάννου

28 ΣΥΖΗΤΗΣΗ / Αλεξία Παπαλαζάρου

32 Θέατρο Βαλίτσα
Ο γλάρος Ιωνάθαν Λίβινγκστον του Ρίτσαρντ Μπαχ
Βασισμένο στην ομώνυμη νουβέλα

34 Στέλιος Ανδρονίκου

ΣΚΗΝΗ 018

36 *Ο γύρος του κόσμου σε 80 ημέρες* του Ιούλιου Βερν

38 Έλενα Τερέπεν

42 ΘΕΑΤΡΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ

Εικαστική Ταυτότητα - Σχολικοί Αγώνες Θεάτρου

46 ΝΕΟ ΑΙΜΑ

Αλίκη Αχνιώτου, Μάγια Κυριαζή, Λουκία Πιερίδου,
Μαρία Πισιήλη

50 ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΤΕΧΝΗ ΤΟΥ ΘΕΑΤΡΟΥ

Βασίλης Παπαβασιλείου

52 ΑΚΟΛΟΥΘΟΥΝ ΣΤΟΝ ΘΟΚ

55 ΓΕΝΙΚΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ

ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΣΚΗΝΗ

Λυσσασμένη Γάτα

του Τέννεσον Ουίλλιαμς
Σκηνοθεσία: Πάρις Ερωτοκρίτου
15.1.2023 - 5.3.2023
Παρασκευή, 20:00
Σάββατο, 19:00
Κυριακή, 18:00

Υπερτιλισμένες παραστάσεις

Αγγλικά & τουρκικά
17.2.2023 (Λευκωσία)
Ελληνικά
10.2.2023 (Λευκωσία)

ΝΕΑ ΣΚΗΝΗ

Οι Παίχτες

του Νικολάι Βασίλιεβιτς Γκόγκολ
Σκηνοθεσία: Μαρία Βαρνακίδου
7.1.2023 - 19.3.2023
Παρασκευή, Σάββατο, 20:30
Κυριακή, 18:00

Περιοδεία

Λάρνακα, Δημοτικό Θέατρο "Γ. Λυκούργος"
1.2.2023, 20:30

Πάφος, Μαρκίδειο Θέατρο
8.2.2023, 20:30

Λεμεσός, Θέατρο Ριάλτο
15.2.2023, 20:30

Αγία Νάπα, Αίθουσα Εκδηλώσεων Δημοτικού Μεγάρου
22.2.2023, 20:00

Υπερτιλισμένες παραστάσεις

Αγγλικά & τουρκικά
22.1.2023 (Λευκωσία), 15.2.2023 (Λεμεσός)
Ελληνικά
27.1.2023 (Λευκωσία)

ΘΕΑΤΡΟ ΑΠΟΘΗΚΕΣ

ΔΡΑΣΕΙΣ 2022-2023: «Νέ@ σε έρημο νησί»

Καλλιτεχνική Επιμέλεια: Ειρήνη Ανδρέου,
Γιάννης Καραούλης, Ελένη Μολέσκη

Ρώτα με όταν ξυπνήσω

του Χαράλαμπος Γιάννου
Σκηνοθεσία: Αλεξία Παπαλαζάρου
10.12.2022 - 12.2.2023
Σάββατο, 20:30
Κυριακή, 18:00

Υπέρτιλισμένες παραστάσεις

Αγγλικά & τουρκικά
21.1.2023 (Λευκωσία)
Ελληνικά
29.1.2023 (Λευκωσία)

Συζήτηση με το κοινό μετά το τέλος της παράστασης

29.1.2023
«ΕΦΗΒΕΙΑ - Γιατί ένας έφηβος παραιτείται;» με ομιλητή τον
Αδάμο Παπαντωνίου, Αθλητικό Ψυχολόγο, Διδακτορικό
Φοιτητή Κλινικής Ψυχολογίας, Επικεφαλής πυλώνα
συναισθηματικής στήριξης και ανάπτυξης της Ιδιωτικής
Ελληνικής σχολής «Φόρουμ»

Θέατρο Βαλίτσα

Ο γλάρος Ιωνάθαν Λίβινγκστον του Ρίτσαρντ Μπαχ
Βασισμένο στην ομώνυμη νουβέλα
Σκηνοθεσία - Διασκευή: Στέλιος Ανδρονίκου
26.02.2023 - 09.04.2023
Κυριακή, 17:00, 19:00
παραστάσεις σε σχολεία από Τρίτη έως Παρασκευή

Κινηματογραφικές προβολές

ΒΕΡΟΛΙΝΟ, ANTIO [Tschick] του Φατίχ Ακίν

Με ελληνικούς υπότιτλους
19.1.2023, 19:30

Σε συνεργασία με το Goethe-Institut Zypern

Προλογίζει ο ηθοποιός και σκηνοθέτης Διομήδης
Κουφτερός. Ακολουθεί ανάγνωση αποσπασμάτων
του ομώνυμου βιβλίου από εφήβους των εργαστηρίων
των Δράσεων.

ΟΔΟΙΠΟΡΙΚΟ [Continuer] του Γιοακίμ Λαφός

Με ελληνικούς & αγγλικούς υπότιτλους
26.1.2023, 19:30

Σε συνεργασία με το Institut Français de Chypre

Έναρξη με την προβολή του ντοκιμαντέρ «Από-θήκες Πολιτι-
σμού» του Γυμνασίου Αγλαντιζιάς.

ΣΚΗΝΗ 018

Ο γύρος του κόσμου σε 80 ημέρες

του Ιούλιου Βερν
Θέατρο ΘΟΚ, Κεντρική Σκηνή - Αίθουσα Εύης Γαβριηλίδης
Σκηνοθεσία: Μάριος Κακουλλής
20.11.2022 - 19.3.2023
Κυριακή, 10:30*
* Εκτός 8.1.2023, 18:00
και για σχολεία από Τρίτη έως Παρασκευή

Περιοδεία

Λεμεσός, Πατίχειο Θέατρο
4.2.2023, 17:00

ΘΕΑΤΡΙΚΟ ΚΑΤΑΦΥΓΙΟ ΘΟΚ

Digital Residency

6.2.2023 - 10.2.2023

Διαδικτυακή συμμετοχή δώδεκα χωρών, με πέντε
ανερχόμενους καλλιτέχνες και έναν μέντορα από κάθε
χώρα. Η φιλοξενία καθοδηγείται από το Πανεπιστήμιο
Τούρκου της Φινλανδίας.

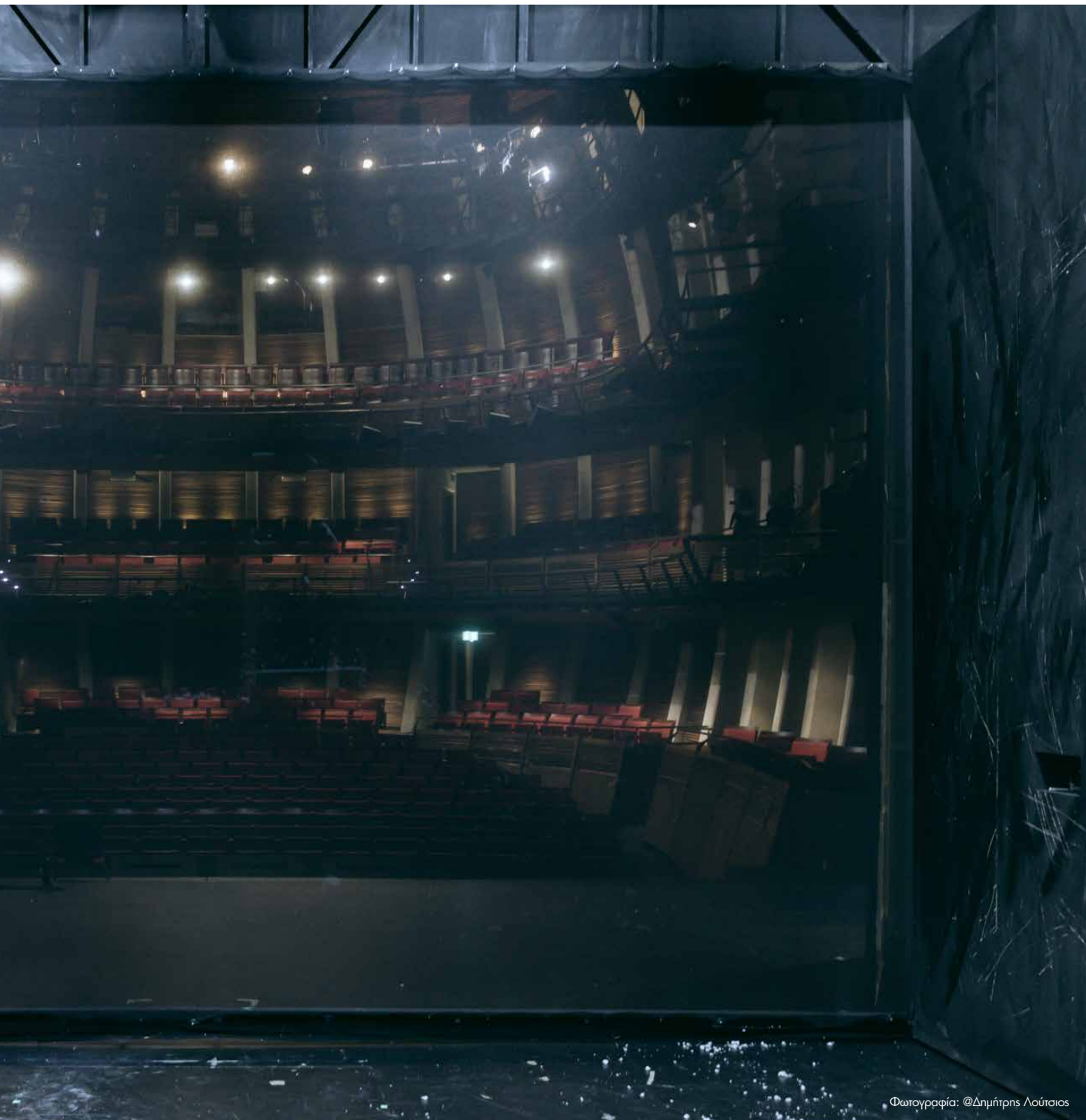
Από πλευράς ΘΟΚ συμμετέχουν οι Νεφέλη Κεντώνη,
Ραφαέλα Νεοφύτου, Σοφία Μαυρομιχάλη, Μαρία
Πισιήλη, Syeda Farwah Rizvi. Μέντορας η Μαρίνα
Μακρή και επιβλέπουσα-συντονίστρια προγράμματος
η Μαρίνα Μαλένη.

[στο πλαίσιο των δράσεων του προγράμματος
Theatre in Palm, που συγχρηματοδοτείται από
την Ευρωπαϊκή Ένωση]

6.2.2023, 13:00-14:30, 15:00-16:30, 16:45-18:00
7.2.2023, 15:00-18:00, 18:00-20:00
8.2.2023, 13:00-14:30, 15:00-16:30, 16:45-18:00
9.2.2023, 15:00-18:00, 18:00-20:00
10.2.2023, 13:00-14:00, 14:00-17:00

Editorial

Φωτογραφία: @Δημήτρης Λούτσιος

Το δικαίωμα της «άποψης» και μερικές σκέψεις γύρω από αυτό.

Άποψη: ο τρόπος με τον οποίο αντιλαμβάνεται, κρίνει και αντιμετωπίζει κάποιος ένα γεγονός, μια κατάσταση, ένα φαινόμενο.

Ένα από τα μεγαλύτερα επιτεύγματα του ευρωπαϊκού διαφωτισμού είναι η φράση που αποδίδεται στον Βολταίρο (αν και δεν την είπε ποτέ έτσι κατά λέξη) και αποτυπώνει μία από τις κομβικότερες λειτουργίες των σύγχρονων δημοκρατιών: «Διαφωνώ με αυτό που λες, αλλά θα υπερασπιστώ μέχρι θανάτου το δικαίωμά σου να το λες». Η φράση απέκτησε μια σχεδόν μυθική διάσταση αλλά, παρά το γεγονός ότι γοητεύει τους περισσότερους σκεπτόμενους ανθρώπους, η διαχείρισή της και, κυρίως, η αποδοχή της άποψης/γνώμης/θέσης του τρίτου συνεχίζει να είναι ένα δύσκολο θέμα, ειδικά όταν διαφωνεί κάποιος με αυτήν.

Στο θέατρο, ένα από τα πρώτα που διδάσκουμε και διδασκόμαστε είναι να προσπαθούμε να ακούμε τους άλλους. Δεν αναφέρομαι μόνο στην καλλιτεχνική διαδικασία αλλά και στο σύνολο των ενεργειών που πραγματοποιούμε, οι οποίες έχουν το «προνόμιο» να είναι ιδιαίτερα προβλεπόμενες και συνεπώς εκτεθειμένες στην άποψη των τρίτων.

Όμως για ποια άποψη μιλάμε; Ή, για να είμαστε πιο ακριβείς, ποια άποψη μπορούμε να θεωρήσουμε χρήσιμη και άξια να «ακούσουμε» ώστε να αποδειχθεί γόνιμη; Για να το διατυπώσουμε διαφορετικά: ποια άποψη αξίζει να πάρουμε σοβαρά; Και, εν τέλει, υπάρχει διαφορετικό «βάρος» ανάλογα με το ποιος και πώς την εκφέρει;

Το τελευταίο ερώτημα είναι ρητορικό. Στον ορισμό της λέξης βρίσκουμε τους όρους «αντίληψη», «κρίση», «αντιμετώπιση». Η αντίληψη είναι συνάρτηση των πνευματικών δυνατοτήτων, της ικανότητας κατανόησης και της γνώσης των αντικειμενικών δεδομένων από τον φορέα μιας άποψης. Η κρίση προϋποθέτει νηφαλιότητα, καλή προαίρεση και εμπειρία. Η αντιμετώπιση σχετίζεται με τον τρόπο έκφρασης, τη σαφήνεια και, κυρίως, την ευγένεια.

Όταν τα παραπάνω συνυπάρχουν, μια άποψη για κάποιο θέμα αποκτά υπόσταση. Και οδηγεί σε ζύμωση, αλληλεπίδραση, εξέλιξη, βελτίωση. Όταν απουσιάζουν, εν μέρει ή στο σύνολό τους, η άποψη είναι διάτρητη, ανούσια και αναποτελεσματική.

Σάββας Κυριακίδης
ΚΑΛΙΤΕΧΝΙΚΟΣ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

**ΑΠΟΨΕ
ΛΟΙΠΟΝ,
ΤΟ ΨΕΜΑ
ΘΑ ΤΟ ΚΑΝΟΥΜΕ
ΑΛΗΘΕΙΑ.**

Λυσσασμένη γάτα

του Τέννεσση Ουίλλιαμς

από
**13 Ιανουαρίου
2023**

Στον αμερικανικό νότο, ένα αποπνικτικό καλοκαιρινό απόγευμα, η ευκατάστατη οικογένεια Πόλιτ έχει συγκεντρωθεί για να γιορτάσει τα εξηκοστά πέμπτα γενέθλια του ετοιμοθάνατου πατέρα. Ο πρωτότοκος γιος Γκούπερ κι η σύζυγός του Μεί επιθυμούν να διεκδικήσουν τη μεγάλη οικογενειακή περιουσία, στερώντας από το δικό του μερίδιο τον νεότερο γιο Μπρικ και τη σύζυγό του Μάγκι. Ο γάμος των δύο τελευταίων είσαι σε κρίση· ο Μπρικ, πρώην πρωταθλητής ποδοσφαίρου φθείρεται μέρα με τη μέρα, ανάπηρος σωματικά, ψυχικά και συναισθηματικά, πνίγει τον πόνο του στο αλκοόλ, ενώ η δυναμική Μάγκι παλεύει παθιασμένα να ξεφύγει από τη δυστυχία και το σκοτάδι. Η ατμόσφαιρα είναι τεταμένη, οι συγκρούσεις εντείνονται και το οικογενειακό οικοδόμημα διαβρώνεται.

Γραμμένη στα μέσα της δεκαετίας του 1950, η *Λυσσασμένη γάτα* είναι μια από τις πιο γνωστές κι αγαπημένες θεατρικές επιτυχίες του Αμερικανού δραματουργού Τέννεσση Ουίλλιαμς. Το έργο έκανε πρεμιέρα τον Μάρτιο του ίδιου έτους στο Morosco Theatre της Νέας Υόρκης σε σκηνοθεσία Ελία Καζάν, χαρίζοντας στον συγγραφέα το Drama Critics Circle Award και για δεύτερη φορά το βραβείο Πούλιτζερ. Λίγα χρόνια αργότερα γνώρισε μεγάλη επιτυχία χάρη στην κινηματογραφική μεταφορά του, με πρωταγωνιστικό δίδυμο τους ηθοποιούς Ελίζαμπεθ Τέιλορ και Πολ Νιούμαν.

Μετάφραση: Νίκος Χατζόπουλος, Σκηνοθεσία: Πάρις Ερωτοκρίτου, Σκηνικά: Έλενα Κοτσαβήλι, Κοστούμια: Shona Muir, Μουσική: Χρίστος Γερολασιτίης, Κινησιολογία: Έλενα Αντωνίου, Μουσική διδασκαλία: Αναστασία Δημητριάδου (Nama Dama), Video Art: Σταύρος Χαραλάμπους, Σχεδιασμός φωτισμών: Γεώργιος Κουκουμάς, Βοηθός Σκηνοθέτης: Μάγια Κυριαζή, Βοηθός σκηνογράφου-ενδυματολόγου: Ιφιγένεια Αβραάμ, Χειρισμός Video Art: Κυριάκος Κυτέος

Παίζουν: Ανδρέας Βούλγαρης, Σοφία Ιωάννου, Γιώργος Κριθάρας, Μάριος Μεττής, Έρικα Μπεγέτη, Χάρης Πισίας, Μαρία Σκουλά, Μαρία Φιλίππου

Συμμετέχουν τα παιδιά: Κωνσταντίνος Μπέλλο, Αλίκη Παπαγεωργίου, Σωτηρία Σπύρου, Αντρέας Χρίστου

Μουσικοί στη σκηνή: Χρίστος Γερολασιτίης, Αναστασία Δημητριάδου (Nama Dama), Κυριάκος Κέστας, Όμηρος Μιλτιάδους

Παραστάσεις

Λευκωσία: Κεντρική Σκηνή *Αίθουσα Εύς Γαβριλίδης* και σε περιοδεία

ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΣΚΗΝΗ

Μια συζήτηση του σκηνοθέτη με τον Καλλιτεχνικό Διευθυντή του ΘΟΚ, Σάββα Κυριακίδη*

Στις σκηνικές οδηγίες ο συγγραφέας λέει πως ο πρωταγωνιστής του έργου δεν είναι κάποιος από τους ήρωες αλλά η ίδια η ζωτικότητα, η δύναμη της ζωής.

Λυσασμένη γάτα

Πάρις Ερωτοκρίτου

Σ.Κ.: Ανέβηκε στην Κεντρική Σκηνή του ΘΟΚ ένα από τα μεγάλα έργα του Τέννεσσου Ουίλλιαμς και ένα από τα σημαντικότερα έργα του 20ού αιώνα, η *Λυσασμένη γάτα*, όχι τόσο γνωστό στο κοινό όπως ο *Γυάλινος κόσμος*, ή *Το λεωφορείον ο Πόθος* και γι' αυτό ίσως ανεβαίνει σπάνια στη σκηνή. Ένα έργο που παρόλο που είναι γραμμένο το 1955, 68 χρόνια μετά παραμένει ένα τολμηρό και πολυεπίπεδο κείμενο. Όπως και όλα τα έργα του Τέννεσσου Ουίλλιαμς, έτσι και εδώ υπάρχει αναφορά σε ένα θέμα που αγγίζει πολλούς ήρωες, μιας λανθάνουσας και καταπιεσμένης σεξουαλικότητας από την πλευρά του κεντρικού ήρωα. Ίσως να είναι και αυτό μια αιτία.

Π.Ε.: Μπορεί να είναι αυτό μια αιτία. Μπορεί να είναι μια δυσκολία ενδεχομένως πλέον και το πώς παρουσιάζονται οι γυναίκες σε αυτό το έργο. Δεν ξέρω, το '55 ίσως να μπορούσε να περάσει πιο εύκολα η κατάσταση στην οποία βρίσκει τις γυναίκες το έργο. Σήμερα θέλει, δεν θα έλεγα προσοχή, αλλά να μην περάσει κανείς απήφιστα το τι περνάνε οι γυναίκες σ' αυτό το έργο. Πέραν της καταπίεσης της σεξουαλικότητας, νομίζω υπάρχουν πολλά άλλα θέματα που έχουν να κάνουν με το συλλογικό, με την οικογένεια. Δηλαδή η καταπίεση του κάθε χαρακτήρα. Σε σχέση με τα προηγούμενα έργα του Τέννεσσου Ουίλλιαμς αισθάνομαι ότι αυτό το έργο μπορεί να μην είναι τόσο βιογραφικό όπως είναι παραδείγματος χάριν ο *Γυάλινος κόσμος* αλλά εντοπίζω περισσότερο κομμάτια του συγγραφέα, της προσωπικότητάς του, της ζωής του ίδιου του προσώπου να βρίσκονται σε όλους

τους χαρακτήρες. Στη Μάγκι και στον πατέρα υπάρχουν διάφορα κομμάτια του Ουίλλιαμς. Τις εκφάνσεις του χαρακτήρα του, τις βρίσκεις σε κάθε χαρακτήρα μέσα σ' αυτό το έργο. Κάνοντας πρόβες ανακαλύπτουμε πως το σημαντικό στο έργο είναι η ανθρώπινη κατάσταση, όπως λέει και ο ίδιος, είναι ένα έργο στο οποίο μας ενδιαφέρουν τα συναισθήματα. Όπως και σε όλα τα έργα βέβαια. Μέσα στις σκηνικές οδηγίες ο συγγραφέας λέει πως ο πρωταγωνιστής του έργου δεν είναι κάποιος από τους ήρωες αλλά η ίδια η ζωτικότητα, η δύναμη της ζωής. Όλοι οι χαρακτήρες πραγματικά παλεύουν στη σκηνή για να μην χάσουν τη ζωή, ή, στην περίπτωση του Big Daddy, τη ζωή τους. Αλλά αυτό το ανακαλύπτεις πρακτικά μέσα από τις πρόβες. Πρόκειται για ένα πολύ ρεαλιστικό κείμενο, την ίδια στιγμή όμως είναι γεμάτο συμβολισμούς άρα το στοίχημα είναι πώς θα παντρέψεις αυτούς τους δύο κόσμους. Το έργο έχει τρεις πράξεις και σε κάθε πράξη σχεδόν είναι σαν να αλλάζει η εστίαση. Δηλαδή στην πρώτη πράξη ο συγγραφέας εστιάζει στη Μάργκαρετ (Μάγκι), την πρωταγωνίστρια. Στη δεύτερη πράξη εστιάζει στον πατέρα, τον Big Daddy, ενδεχομένως και στον Μπρικ, και στην τρίτη πράξη σ' όλη την οικογένεια. Άρα κάθε πράξη είναι σχεδόν σαν ένα μονόπρακτο θα έλεγα.

Σ.Κ.: Πολύ ενδιαφέρον γιατί όπως το αφηγείσαι έτσι είναι που αντιμετωπίζει το έργο η σκηνοθεσία σου. Πραγματικά βγαίνεις από αυτή τη στερεοτυπική αντίληψη, ειδικά για τη *Λυσσασμένη γάτα*, ότι είναι ένα έργο για τον Μπρικ και τη Μάγκι, και μοιάζει να διευρύνεται. Έχοντας δει τις πρόβες σου και μέσα από τις συζητήσεις που είχαμε, η οπτική σου στο έργο δεν περιορίζεται στην ανάγνωση των διαπροσωπικών σχέσεων αλλά διαβλέπεις και μια κοσμοϊστορική ή πολιτική διάσταση. Νομίζω αξίζει τον κόπο να πούμε δύο πράγματα και για αυτό.

Π.Ε.: Παρόλο που κάποιος μπορεί να πει ότι δεν είναι πολιτικός συγγραφέας ο Τέννεσση Ουίλλιαμς, σύμφωνα με τον Ελία Καζάν που σκηνοθέτησε πολλά από τα έργα του, ο Ουίλλιαμς δεν είναι πολιτικός συγγραφέας με τη στενή έννοια του όρου. Λέει πως είχε απόλυτη αντίληψη του πολιτικού περιβάλλοντος της Αμερικής όταν έγραφε τα έργα του και υπάρχουν στιγμές που το περιβάλλον καθορίζει τη συμπεριφορά των χαρακτήρων. Το έργο είναι γραμμένο το '55, μια εποχή όπου μετά τον Δεύτερο Παγκόσμιο Πόλεμο, υπήρξε τεράστια ανάπτυξη στην Αμερική, η εποχή των μπουμ, η χρυσή εποχή της τηλεόρασης, η εποχή ευμάρειας στην Αμερική, φοβερή εποχή. Αλλά την ίδια στιγμή υπάρχουν και μεγάλοι φόβοι ότι θα γίνει ο ψυχρός πόλεμος, πυρηνικές απειλές, η επιτροπή αντιαμερικανικών δραστηριοτήτων με τις καταγγελίες εναντίον των Κουμμουνιστών και των ομοφυλόφιλων. Άρα φαίνεται ότι υπάρχει μια ομοιογένεια στην Αμερική: όλοι αρχίζουν να αγοράζουν πολλά αυτοκίνητα, ο καταναλωτισμός ξεκινά έτσι πολύ δυνατά τότε, αλλά γύρω από αυτό υπάρχει και μια μεγάλη πίεση πάνω στον κόσμο και στην προσέγγισή μας λαμβάνουμε υπόψη αυτόν τον περίγυρο. Δηλαδή πού είναι τοποθετημένο το έργο; Γιατί υπάρχει πολύ ενδιαφέρον στη γεωγραφία του έργου; Διότι είμαστε στον αμερικανικό νότο σε μια μεγάλη βαμβάκοφυτεία, σε μια μεγάλη έπαυλη και το έργο ξεκινά μέσα σε ένα δωμάτιο και μάλιστα όχι στο δωμάτιο, στο μπάνιο που πάει και κλειδώνεται ο Μπρικ. Ξεκινά το έργο σχεδόν σαν σε ένα καταφύγιο αυτών των δύο ανθρώπων, του Μπρικ και της Μάγκι. Άρα υπάρχουν πολλοί συμβολισμοί, τους οποίους προσπαθούμε κάπως να αναδείξουμε στην παράσταση. Δηλαδή να αναδείξουμε ότι το περιβάλλον στο οποίο συμβαίνει όλο αυτό δεν είναι αμέτοχο σε σχέση με τους χαρακτήρες και το τι περνούν και το πώς αντιδρούν. Προσπαθώντας να υπάρχει και μια σύνδεση ενδεχομένως με το σήμερα και τα δικά μας περιβάλλοντα και το πώς αυτά διαμορφώνουν εμάς ή τις πράξεις, τις αποφάσεις μας, άρα πώς διαμορφώνουν τη συμπεριφορά μας. Με αυτήν την έννοια προσπαθούμε να βρούμε τον καθρέφτη μας στο σήμερα, ως το θέσουμε έτσι.

Σ.Κ.: Πολύ σωστά επισημαίνεις ότι ενδεχομένως πολλοί αντιμετωπίζουν τον Τέννεσση Ουίλλιαμς ως τον λιγότερο πολιτικό συγγραφέα σε σχέση σίγουρα με τον Μίλλερ, ίσως ακόμα και με τον Άλμπι και άλλους συγγραφείς που ακολούθησαν, αλλά στην πραγματικότητα όλοι αυτοί είναι συγγραφείς που σχολιάζουν με κάποιο τρόπο, απομυθοποιούν το περίφημο αμερικανικό όνειρο. Αυτό που μόλις περιέγραψες αποτυπώνει πώς αυτό το όνειρο έρχεται και επιδρά στις ζωές των ανθρώπων.

Π.Ε.: Μπορεί το όνειρο αυτό να είναι ένας αμερικανικός εφιάλτης και βέβαια το αμερικανικό όνειρο μπορεί να είναι πιο κοντά μας από ότι νομίζουμε, μπορεί να είναι και στη χώρα μας. Νομίζω δεν είμαστε πολύ μακριά από αυτό που ονομάζεται αμερικανικό όνειρο.

Σ.Κ.: Ναι, διότι πέρασε γενικότερα στον δυτικό πολιτισμό σαν ένα πρότυπο ζωής και προφανώς απομυθοποιήθηκε ή απομυθοποιείται σταδιακά.

Π.Ε.: Άρα έχει ενδιαφέρον και στη δική μας παράσταση και ο ίδιος ο συγγραφέας τον οποίο εκτός από το έργο του, τον φέρνουμε μέσα στην παράσταση είτε με κάποια αποσπάσματα από τα σημειωματάριά του, είτε από τη βιβλιογραφία του, είτε από κάποιες συνεντεύξεις του, άρα είναι παρών ως πούμε στην σκηνή. Έχει να κάνει επίσης το έργο και με τα πράγματα που μπορεί να μας στοιχειώνουν ή να στοιχειώνουν τους χαρακτήρες, είτε αυτά είναι καταστάσεις, είτε αξίες, είτε σεξουαλικοί προσανατολισμοί. Και το ίδιο το έργο έχει ενδιαφέρον γιατί κατά τη δική μου άποψη μπορεί να στοιχειώνεται από την ερμηνεία του Paul Newman και της Elizabeth Taylor το 1958.

Λυσσασμένη γάτα

Πάρις Ερωτοκρίτου

Σ.Κ.: Σωστά, πολύς κόσμος πιθανότατα ξέρει το έργο περισσότερο ως ταινία, παρά ως θεατρικό. Μιας και το θέτεις, να αναφέρουμε πως πρόκειται μεν για μια παρατήρηση του συνόλου του κόσμου αυτού, αλλά δεν παύει να έχει στο κέντρο και μια ιστορία δύο ανθρώπων που δεν ξέρω αν πρέπει να την πω ερωτική. Ο πυρήνας είναι αυτή η σχέση. Αυτή η σχέση σήμερα και στην παράσταση πώς μπορεί να παρουσιαστεί;

Π.Ε.: Εγώ θα έλεγα ότι πρόκειται για τη σχέση και των τριών ατόμων, βάζω μέσα και τον Σκίπερ. Για όσους δεν γνωρίζουν το έργο, η σύνοψη του είναι ότι ο Μπρικ, ο νεαρότερος γιος της οικογένειας ήταν διάσημος αθλητής του αμερικανικού κολλεγιακού ποδοσφαίρου και έπαιζε σε μια ομάδα με τον Σκίπερ. Αφήνεται λοιπόν να εννοηθεί ότι υπήρχε κάτι ερωτικό μεταξύ του Σκίπερ και του Μπρικ, αλλά δεν ομολογήθηκε ποτέ. Η Μάγκι τώρα είναι παντρεμένη με τον Μπρικ και το έργο λέει πως πίεζε τον Σκίπερ να πει την αλήθεια στον άντρα της πως είναι ερωτευμένος μαζί του ή να τον αφήσει. Λέγεται μέσα στο έργο ότι ο Σκίπερ μετά από αυτό, δεν μπορούσε να δεχτεί, να αναγνωρίσει ότι είναι ομοφυλόφιλος και άρχισε να ναρκωτικά, το ποτό και τέλος πέθανε. Άρα δεν ακούμε ποτέ τη δική του εκδοχή.

Σ.Κ.: Είναι ένα απόν, παρόν πρόσωπο έτσι;

Π.Ε.: Ακριβώς. Και από εκείνη τη μέρα υποτίθεται στοιχειώνει τη σχέση τους ο Σκίπερ. Δηλαδή ο Μπρικ κατηγορεί τη Μάγκι ότι ευθύνεται για τον θάνατο του Σκίπερ, η Μάγκι του λέει ότι πρέπει να δεχτεί ότι η ζωή συνεχίζεται ακόμα και όταν το όνειρο της ζωής έχει τελειώσει. Ο Μπρικ φαίνεται ότι δεν μπορούσε να διαχειριστεί ή να δεχτεί ότι αγαπούσε τον Σκίπερ με έναν ενδεχομένως σεξουαλικό τρόπο.

Σ.Κ.: Πολλά θολά στοιχεία που δεν έχουν εξήγηση.

Π.Ε.: Ακριβώς. Αρχίζει ο Μπρικ να πίνει χωρίς να δίνει καμία σημασία, δηλαδή βάζει και όρους στην Μάγκι για να συνεχίσει να ζει μαζί της. Άρα υπάρχει όλη αυτή η θολούρα στη σχέση τους, αλλά μια μέρα έρχονται τα αποτελέσματα των εξετάσεων του πατέρα και φαίνεται ότι ο πατέρας είναι άρρωστος και δεν έχει πολύ καιρό και τη μέρα των γενεθλίων του πεθαίνει. Κι αυτό το γεγονός είναι καταλύτης για όλους τους χαρακτήρες του έργου, σε σχέση με το πώς ενεργούν. Βέβαια, όπως ορθά ανέφερες, το έργο εστιάζει στη σχέση της Μάγκι και του Μπρικ αλλά αυτή η σχέση είναι των τριών, μαζί και ο Σκίπερ. Κάπου αναφέρει ο Τέννεσση Ουίλλιαμς ότι είναι μια υπόθεση όπου ο ένας έρωτας κατασπαράζει τον άλλον και στο τέλος μένουν οι δύο μόνοι τους.

Σ.Κ.: Ένα ιψενικό τρίγωνο αλλά με αμερικανικό τρόπο. Πολύ ενδιαφέρον. Επίσης υπάρχει και ένα ζήτημα με τα παιδιά, τι σημαίνει οικογένεια, τι σημαίνει αγωνία να κάνω παιδί. Η Μάγκι, σε αντίθεση με τη συνουφάδα της που έχει πολλά παιδιά, δεν έχει κατορθώσει να κάνει παιδί. Είναι και αυτό ένα στοιχείο που τους κυνηγά. Ποιος ο ρόλος αυτού του στοιχείου της οικογένειας;

Π.Ε.: Το στοιχείο της οικογένειας υπογραμμίζεται μέσω της συνουφάδας, της Μέι, η οποία έχει πέντε παιδιά και είναι έγκυος το έκτο, τα οποία τα φέρνουν όλα μέσα στο σπίτι του πατέρα. Μέσα στο έργο αυτά τα παιδιά χρησιμοποιούνται από τους χαρακτήρες. Το ζευγάρι βάζει τα παιδιά να κατασκοπεύουν, να μπαίνουν μέσα στο δωμάτιο. Η Μάγκι στο τέλος δεν έχουμε καταλάβει ακριβώς αν έχει μείνει έγκυος ή αν πρόκειται για ένα μεγάλο ψέμα... Υπάρχει κάτι που αιωρείται. Το θέμα του παιδιού στο έργο αλλά και στην παράσταση είναι πολύ σημαντικό: κατά πόσον είναι εντάξει να φέρει κάποιος ένα παιδί μέσα σ' αυτόν τον κόσμο του έργου.

Σ.Κ.: Αυτό με κάνει αμέσως να σκεφτώ, πως συνδέονται τα πράγματα με το σήμερα. Πάντα παραμένει μετέωρο αυτό το ερώτημα: ο κόσμος που ζούμε, αντίστοιχα ο σημερινός, είναι ένας κόσμος στον οποίο έχει νόημα να φέρεις μια ζωή, ειδικά άμα είσαι βεβαρημένος με τόσα πολλά.

Π.Ε.: Και ίσως και τα παιδιά μέσα στο έργο είναι μια σφραγίδα έγκρισης της κοινωνίας. Ξέρεις, ότι ωραία αν κάνουμε παιδί και όλα θα λυθούν.

Σ.Κ.: Ένα κομμάτι του αμερικάνικου ονείρου που, εκτός από το αυτοκίνητο και τα λεφτά, περιλαμβάνει και την οικογένεια.

Π.Ε.: Αν υποθέσουμε ότι φέρνουν στον κόσμο ένα παιδί η Μάγκι και ο Μπρικ, θα λυθούν τα θέματα που υπάρχουν μεταξύ τους ή θα πολλαπλασιαστούν και θα εμπλακεί και ένας ακόμα άνθρωπος σε κάτι πάρα πολύ περίεργο, πολλές φορές δυσάρεστο; Ακόμη δεν ξέρουμε και πώς θα διαμορφωθεί αυτός ο άνθρωπος μέσα στο περιβάλλον στο οποίο θα ζήσει.

Σ.Κ.: Ιστορικά η τρίτη πράξη του έργου είναι ασ πούμε προβληματική. Υπάρχει μια ενδιαφέρουσα ιστορία έτσι; Για το πώς τελειώνει και αν τελειώνει με έναν ή με περισσότερους τρόπους. Θέλεις να μας πεις κάτι πάνω σ' αυτό και τι υιοθετήθηκε στη δική σου παράσταση;

Π.Ε.: Έχει γράψει δύο τρίτες πράξεις αλλά κάνοντας πρόβες με τον Καζάν, ο Καζάν πάντα συμβούλευε τον Τέννεσση Ουίλλιαμς, για κάποιες αλλαγές, μια καλύτερη δομή για τους χαρακτήρες και έτσι είχαν μια δημιουργική σχέση.

Σ.Κ.: Την οποία έχει παραδεχτεί και ο Ουίλλιαμς ως καλή σχέση. Εδώ όμως υπάρχει ένα αλλά.

Π. Ε.: Ναι υπάρχει ένα αλλά. Το έργο ξεκίνησε να το γράφει το '52-'53 και είναι βασισμένο σε ένα μικρό διήγημα που είχε γράψει το *Three Players of a Summer Game*, και ήταν μια εποχή που ο Ουίλλιαμς ένιωθε ότι δημιουργικά ήταν τελειωμένος και ήθελε πάρα πολύ να σκηνοθετήσει ο Καζάν το έργο αυτό. Ο Καζάν του είπε ότι ενώ το έργο είναι πολύ ωραίο, η τρίτη πράξη έτσι όπως είναι δεν λειτουργεί. Υποστήριζε ότι πρέπει να έρθει πίσω ο Μπρικ και ο πατέρας. Φαίνεται ότι ο Ουίλλιαμς κάπως τα δέχτηκε όλα αυτά γιατί φοβήθηκε μήπως ο Καζάν απορρίψει το έργο και δεν το σκηνοθετήσει, γι' αυτό ξαναγράφει την τρίτη πράξη. Στην έκδοση υπάρχει μια σημείωση του Ουίλλιαμς που εξηγεί γιατί. Είναι πολύ ενδιαφέρον κείμενο, καθώς αναφέρεται στην επίδραση ενός σκηνοθέτη στο έργο του, γι' αυτό έγραψε και την τρίτη πράξη καθ' υπόδειξη, ασ πούμε, του Καζάν. Δημοσιεύει όμως και τις δύο εκδοχές για να μπορεί ο αναγνώστης να κρίνει. Βεβαίως και έγινε μεγάλη επιτυχία το έργο με την πράξη του Καζάν. Ο Ουίλλιαμς δεν το πήρε και πολύ καλά. Του άρεσε πάρα πολύ η επιτυχία αλλά κάτι μέσα του έλεγε ότι η επιτυχία έγινε λόγω των παρεμβάσεων του Καζάν και το '74, 20 χρόνια μετά, γράφει ξανά μια τρίτη εκδοχή της τρίτης πράξης, όπου στην οποία κάπως συνδυάζει τη δική του, την αρχική, με αυτήν με τις υποδείξεις του Καζάν. Εν τω μεταξύ το '58 το έργο γίνεται ταινία, η οποία έχει επίσης πολύ μεγάλο ενδιαφέρον και το σενάριο το γράφουν κάποιοι άλλοι. Έχει αφαιρεθεί όλο το κομμάτι της ομοφυλοφιλικής υποψίας του Μπρικ από το έργο του Χόλυγουντ.

Σ.Κ.: Ναι είμαστε στο Χόλυγουντ, τα πράγματα είναι πιο δύσκολα.

Π.Ε.: Είναι η πιο διάσημη ταινία και υπάρχει η φήμη ότι ο Τέννεσση Ουίλλιαμς πήγε έξω από το σινεμά και έλεγε στον κόσμο να μην μπει να δει την ταινία με το επιχείρημα ότι η ταινία πάει τον κινηματογράφο 50 χρόνια πίσω. Άρα έχει μια ιστορία πολύ ενδιαφέρουσα το ίδιο το έργο ως έργο.

Σ.Κ.: Η δική μας τρίτη πράξη;

Π.Ε.: Η δική μας είναι η πράξη του Ουίλλιαμς όμως με οπτικές, ασ το πούμε επιρροές, από την τρίτη πράξη του Καζάν. Μπορεί να επιστρέψει και σε εμάς ο πατέρας αλλά με άλλον τρόπο.

Σ.Κ.: Πρόκειται για μια σύνθετη παράσταση με αρκετά στοιχεία που δεν περιορίζονται στα βασικά μόνο αμιγώς θεατρικά εργαλεία. Θέλεις να μας πεις δύο πράγματα και σε σχέση μ' αυτό;

Π.Ε.: Βεβαίως. Η παράσταση έχει ζωντανή μουσική με μια ορχήστρα τεσσάρων ατόμων, μουσικών και έχει και ζωντανές κάμερες. Το έργο διαδραματίζεται σε ένα δωμάτιο αλλά για μένα χάνεται όλο το γύρω από αυτό το δωμάτιο. Πώς έγινε αυτό το δωμάτιο έτσι; Πώς ζουν οι χαρακτήρες σε αυτό το δωμάτιο; Πώς τους επηρέασε ο δευτερεύων χώρος; Οι δευτερεύοντες χώροι της παράστασης μπορεί να είναι από μια τραπεζαρία μέχρι τη χώρα ολόκληρη. Αυτό που θα δούμε στην παράσταση είναι τον σκηνικό χώρο να μεταβάλλεται αλλά σε παράλληλη χρονική στιγμή ή και σε διάλογο με τη σκηνική δράση. Θα δούμε μέσω της χρήσης των καμερών πολλούς άλλους χώρους του θεάτρου, που σε όλους τους χώρους δρουν ζωντανά οι ηθοποιοί της παράστασης, είτε τους βλέπουμε στη σκηνή είτε στην οθόνη. Άρα θα στήσουμε άλλους κόσμους. Την ίδια στιγμή γίνεται και μια αναφορά στην κινηματογραφική εποχή του έργου αλλά και της τηλεόρασης ως μέσου, γιατί τότε ήταν η εποχή της τηλεόρασης, όπου το 1955 αντικατέστησε το ραδιόφωνο. Κάπου διάβασα ότι οι Αμερικάνοι έβλεπαν έξι ώρες ημερησίως τηλεόραση. Το οποίο στην αρχή ακούγεται πολύ αλλά μετά σκέφτομαι εμείς πόση ώρα βλέπουμε το κινητό κάθε μέρα και δεν είναι τόσο περίεργο. Άρα με αυτήν την έννοια η παράσταση είναι σύνθετη και ελπίζουμε να δει και ο κόσμος τους λόγους που γίνονται όλα αυτά. Και μιας και το ανέφερες και είμαστε στον ΘΟΚ αυτό θα ήταν πολύ δύσκολο να γινόταν σε μια παραγωγή του ελεύθερου θεάτρου, άρα είναι μοναδικές στιγμές που στην Κύπρο μπορούμε να πάμε λίγο πάρα πέρα και να τολμήσουμε σε αυτά τα πράγματα.

Λυσασμένη γάτα

Πάρις Ερωτοκρίτου

Σ.Κ.: Νομίζω ότι δίνουμε μια ευκαιρία στους θεατές μας να δοκιμάσουν την εμπειρία και να την επεξεργαστούν και σε κάθε περίπτωση να δουν πώς μπορεί να λειτουργήσει αυτή η σύνθετη πραγματικότητα. Φυσικά το κύριο βάρος πέφτει στη θεατρική της πλευρά, για να μην παρερμηνευθεί ότι είναι μια παράσταση βίντεο ή κινηματογράφου.

Π.Ε.: Όχι είναι μια ζωντανή παράσταση και δεν μπορεί να αντικατασταθεί με τίποτα άλλο το ζωντανό στοιχείο του θεάτρου, είτε είναι στη σκηνή είτε είναι σε κάμερα.

Σ.Κ.: Ωραία. Θα ήθελες να συμπληρώσεις κάτι που δεν ειπώθηκε; Έτσι για να κλείσουμε αυτήν τη συζήτηση.

Π.Ε.: Ναι, αυτό που είχαμε πει κάποια στιγμή ότι οι χαρακτήρες στοιχειώνονται από ανθρώπους άλλους μέσα στην παράσταση, αλλά ενδεχομένως και η ίδια η παράσταση φέρνοντας τον Τέννεσση Ουίλλιαμς μέσα σαν πρόσωπο πάνω στη σκηνή αρχίζει να έχει ένα ενδιαφέρον πέραν του έργου. Δηλαδή πολλές φορές θα αισθανθούμε την παρουσία του συγγραφέα. Υπάρχει κάτι πολύ ενδιαφέρον στο έργο το οποίο δεν ανέφερα: η βαμβakoφυτεία μέσα στην οποία εκτυλίσσεται το έργο. Είμαστε περίπου 100 χρόνια μετά την επίσημη κατάργηση της δουλείας παρόλο που τα πράγματα δεν είχαν αλλάξει και πολύ και έχει ενδιαφέρον αυτό: είμαστε στη βαμβakoφυτεία όμως οι μαύροι χαρακτήρες είτε είναι ανώνυμοι μέσα στο έργο είτε δεν εμφανίζονται στη σκηνή έτσι όπως είναι μέσα στο έργο. Αυτό είναι ένα στοιχείο που αξίζει να σχολιαστεί. Όχι κατ' ανάγκη για κριτική, γιατί ο καθένας βλέπει τον κόσμο από όπου θέλει και δεν μπορούμε να μπούμε σε αυτό το πνεύμα, αλλά είναι ένα στοιχείο το οποίο είναι ενδιαφέρον και σχολιάζεται στην παράσταση. Είναι πολύ φορτισμένος ο τόπος όπου διαδραματίζεται το έργο και φυσικά έχει ενδιαφέρον ο διαχωρισμός ανάμεσα στους νότιους και τους βόρειους, διαχωρισμός που δυστυχώς έχουμε και εμείς στη χώρα μας, την κατεχόμενη βόρεια Κύπρο και την ελεύθερη Κύπρο.

Σ. Κ.: Ενδιαφέρων παραλληλισμός. Και αυτό ακριβώς προσθέτει ένα πολιτικό στοιχείο.

Π. Ε.: Ναι το πολιτικό στοιχείο είναι μέσα στην παράσταση: υπάρχουν οι μαύροι υπηρέτες, υπάρχουν οι μαύροι που απαντούν τα τηλέφωνα αλλά δεν τους βλέπουμε. Είναι σαν να μην υπάρχουν, σαν να είναι φαντάσματα. Στην ταινία δεν έχουν βάλει καν τα ονόματα τους στα credits. Κάναμε μια μικρή έρευνα σχετικά με αυτό το θέμα και αυτοί οι άνθρωποι και οι άνθρωποι που έπαιζαν στο Μπροντγουέι, η Μούσα Ουίλλιαμς που έπαιζε τη Σούκν, μια υπηρέτρια, στην ταινία η αντίστοιχη ηθοποιός δεν αναφέρεται πουθενά. Δεν υπάρχει το όνομα των παιδιών επίσης. Ξέρουμε ποια παιδιά έπαιζαν αλλά δεν υπάρχουν τα ονόματα στους τίτλους τέλους. Άρα είναι φορτωμένο το έργο με φαντάσματα.

Σ.Κ.: Περίεργη και ενδιαφέρουσα παρατήρηση. Με φαντάσματα όπως το λες, με πρόσωπα που είναι εκεί και συγχρόνως δεν είναι.

Π. Ε.: Με την ίδια λογική και ο Ουίλλιαμς είναι συνέχεια γύρω από το έργο. Οι σκηνικές του οδηγίες φανταστικές. Είναι ένα άλλο έργο οι σκηνικές του οδηγίες.

Σ. Κ.: Ναι κατ' εξοχήν χαρακτηριστικό των Αμερικάνων αλλά και ειδικότερα του Ουίλλιαμς.

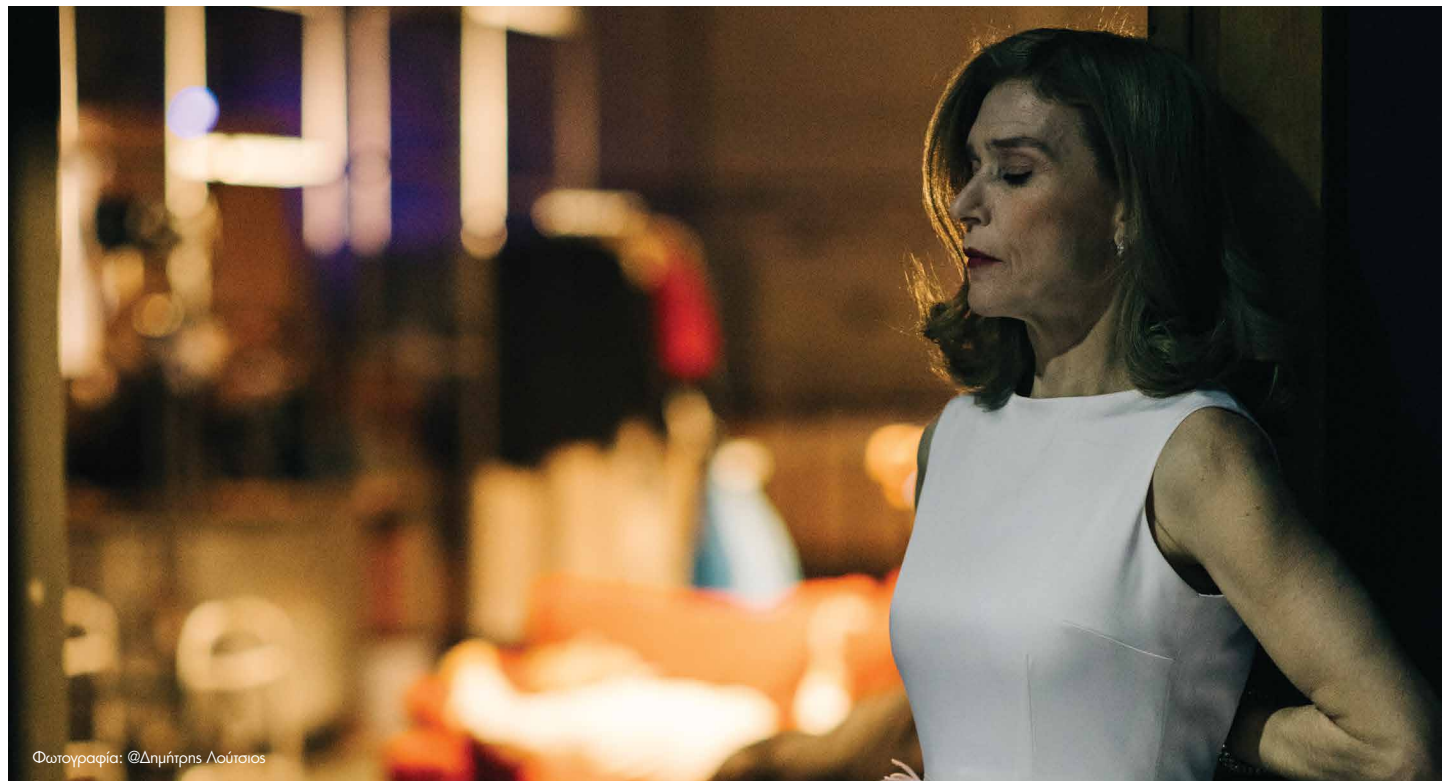
Π.Ε.: Αναλύσεις ψυχολογικού τύπου και όχι θεατρικές. Κάποια στιγμή πάει να απαντήσει κάτι ο Μπρικ στον πατέρα του και οι σκηνικές οδηγίες πάνε πάνω από μισή σελίδα, οι οποίες δεν ασχολούνται καθόλου με το τι κάνει ο χαρακτήρας αλλά με το γιατί έγραψε αυτό το έργο ο Τέννεσση Ουίλλιαμς.

Σ.Κ.: Για εμάς τους θεατρικούς του θεάτρου είναι ένα δεύτερο κείμενο. Είναι πολύ ενδιαφέρον υλικό που από μόνο του θα άξιζε να το σχολιάσουμε ακόμα περισσότερο. Νομίζω όμως ότι μέχρι εδώ μπορέσαμε να φωτίσουμε αρκετά από τα στοιχεία και τις προθέσεις βεβαίως της παράστασης.

* Αποσπάσματα από τη συζήτηση ΘΟΚ Talk που πραγματοποιήθηκε στις 23 Δεκεμβρίου 2022 στην Κεντρική Σκηνή ΘΟΚ «Αίθουσα Εύης Γαβριλίδης». Διατηρήθηκε σε έναν βαθμό, η προφορικότητα του λόγου.

**Κρατάω μια φράση του Πάρι,
«ό,τι και να συμβεί πάνω στη σκηνή,
δεν υπάρχει λάθος», είναι όπως στη ζωή.**

Φωτογραφία: ©Δημήτρης Λούτσιος

Τι κρατάτε από την εμπειρία της συνεργασίας σας με τον σκηνοθέτη Πάρι Ερωτοκρίτου;

Έχω δουλέψει με πολλούς ανθρώπους, με τον καθένα είναι πάντα διαφορετικά. Κατ' αρχάς ο Πάρις, πριν από όλα, μου έδωσε τη δυνατότητα να έρθω σε έναν άλλο τόπο, να τον γνωρίσω και να τον εξερευνήσω μέσω της δουλειάς, με το να γίνω μέρος αυτής της δημιουργικής ομάδας και όχι ξανά να γνωρίσω έναν τόπο μέσα από το βλέμμα του παρατηρητή. Πάντα είχα αυτήν την επιθυμία και τώρα που πραγματοποιείται με κάνει χαρούμενη. Αισθάνομαι ότι η συνάντηση ανθρώπων, που αγαπούν το ίδιο αντικείμενο και το φροντίζουν, γίνεται αμέσως, σε μια στιγμή. Έτσι έγινε και τώρα. Εμπιστοσύνη από την πρώτη μέρα. Και έτσι προχωράμε.

Η διαδρομή του Πάρι είναι πολύ μεγάλη, μέχρι να φτάσει στο αποτέλεσμα που επιθυμεί. Δεν είναι εξωτερική διαδρομή, καθώς κατευθείαν αναζητήσαμε τα θέματα, που αναδεικνύονται μέσα από το κείμενο. Δουλέψαμε με αυτοσχεδιασμούς, με δράσεις εκτός σκηνών, αυτές που δεν φαίνονται και που δεν είναι γραμμένες στο κείμενο. Αυτά όλα υπάρχουν όχι μόνο ως μέρος της παράστασής

μας, κάτι που ο θεατής θα δει να συμβαίνει πάνω στη σκηνή αλλά συνδράμουν στο να δημιουργηθεί ένας κοινός κόσμος ανάμεσα στους ανθρώπους της ομάδας, στο να γνωρίσουμε το έργο καλύτερα, και κυρίως λειτουργούν σαν παρελθόν για τα πρόσωπα του έργου, εισχωρώντας σε ζόρικες, δύσκολες περιοχές της ανθρώπινης φύσης. Αυτό που με ξαφνιάζει δουλεύοντας με τον Πάρι και που ταυτόχρονα με ενεργοποιεί είναι ότι δεν σταματάει ποτέ να φέρνει καινούργια στοιχεία, να αλλάζει πράγματα, ακόμα και στην πορεία των παραστάσεων. Αυτό μπορεί να μοιάζει "τρομακτικό" για έναν ηθοποιό που συχνά αποζητά τα σταθερά σημάδια του πάνω στη σκηνή, μιας και είναι ένας τύπος που μετακινείται συνεχώς ή θα έπρεπε να μετακινείται. Όταν αυτό λοιπόν προκαλείται και απ' έξω και είναι και ζητούμενο, όλα ζωντανεύουν. Έτσι το βιώνω τώρα. Είναι κάτι που το αποζητώ.

Όπως στη ζωή δεν υπάρχει λάθος, έτσι ξεκινάμε την παράσταση και δεν ξέρουμε τι θα συμβεί. Έχει γίνει η προετοιμασία απ' όλους μας, ώστε να είμαστε έτοιμοι για το τυχαίο. Κρατάω μια φράση του Πάρι, «ό,τι και να συμβεί πάνω στη σκηνή, δεν υπάρχει λάθος», είναι όπως στη ζωή.

Λυσσασμένη γάτα

Μαρία Σκουλά

«Απόψε λοιπόν, το ψέμα θα το κάνουμε αλήθεια», λέει η Μάγκι στον Μπρικ. Πού τελειώνει το ψέμα και που ξεκινάει η δική της αλήθεια; Πώς η Μαρία Σκουλά συνομιλεί με το πρόσωπο της Μάγκι;

Αυτή τη φράση δεν μπορώ να μην τη συνδέσω με το θέατρο. Έχουμε μάθει να τα τοποθετούμε μέσα μας χώρια, σαν το ένα να είναι το αντίθετο του άλλου. Υπάρχει όμως και ένα σημείο, μια κορυφή που συναντιούνται αυτά, όπου το ψέμα και η αλήθεια συνυπάρχουν και το ένα έχει ανάγκη το άλλο. Αν επιλέξω να πάω από τη μία πλευρά ή από την άλλη πέφτω. Σε αυτήν την κορυφή λοιπόν επιλέγει να βρίσκεται η Μάγκι, εκεί όπου είναι δυνατόν το ψέμα να γίνει αλήθεια και που η επιθυμία και η λαχτάρα είναι ακόμη ζωντανές. Για μένα, εκεί κατοικεί και το θέατρο. Σε αυτήν την κορυφή. Εκεί που δεν χρειάζεται ίσως από ενοχή να λέμε μόνο την αλήθεια και να αρνούμαστε οποιαδήποτε μη λογική παρόρμησή μας. Ίσως και γι' αυτό έγινα ηθοποιός. Νομίζω ότι τα πρόσωπά του Τέννεσον Ουίλλιαμς είναι δυνάμει συγγραφείς, ηθοποιοί. Ζουν τη ζωή τους και παράλληλα την παρατηρούν. Δεν μπορώ να φανταστώ ότι υπάρχει μια αλήθεια στον κόσμο.

Η αίσθησή μου είναι ότι δεν υπάρχει ούτε ψέμα ούτε αλήθεια. Το πιο αληθινό είναι η ανάγκη να πεις κάτι. Αυτό που θα πεις αν είναι αλήθεια ή ψέματα, δεν έχει τόσο σημασία. Σημασία έχει η επιθυμία να πεις την αλήθεια. Και τα πρόσωπα του έργου λένε συνεχώς θα πω την αλήθεια, θα πω την αλήθεια, τη λένε την αλήθεια όμως; Όταν την ξεστομίζουν συνεχίζει να ισχύει; Με τη Μάγκι, νόμιζα στην αρχή ότι είμασταν πολύ μακριά. Τώρα που αρχίζω να κάνω τη διαδρομή της, να περπατάω τα βήματά της, αρχίζει να με διασκεδάει και να μ' αρέσει. Κατ' αρχάς ηλικιακά είμαστε μακριά. Είναι 27 ετών και εγώ 51. Το λέω αυτό γιατί με απασχόλησε πολύ η ηλικιακή διαφορά. Τα πρόσωπα όμως στο θέατρο δεν έχουν ηλικία, σχεδόν θα τολμούσα να πω ότι δεν έχουν φύλο – είναι ψυχισμοί και οι αντιδράσεις τους απέναντι στα γεγονότα.

Η λέξη οικογένεια έχει σημαίνοντα ρόλο στο έργο και ο κάθε χαρακτήρας προβάλλει τη δική του εκδοχή. Ποια είναι η εκδοχή της Μάγκι;

Το πρόσωπο του έργου στην πραγματικότητα είναι η οικογένεια, η οικογένεια Πόλιτ, αυτός ο οργανισμός, κάτι τόσο ισχυρό και αλλόκοτο, που παρατηρείς και αναρωτιέσαι πώς γίνεται και φτάνουν αυτοί οι άνθρωποι οι τόσο κοντινοί να συμπεριφέρονται ο ένας στον άλλο με τόσο σκληρότητα.

Μια οικογένεια που αποφεύγει να αντιμετωπίσει τα πιο βαθιά ζητήματα. Στην πραγματικότητα δεν ξέρουν πώς να εκφράσουν αυτό που νιώθουν πραγματικά. Αδυνατούν να δείξουν τα συναισθήματα αγάπης τους. Δεν ζητούν συγγνώμη, δεν λέει κανένας ότι έκανε λάθος.

Η Μάγκι είχε δύσκολα παιδικά χρόνια μιας και μεγάλωσε σε μια οικογένεια πραγματικά φτωχή. Για εκείνη, όπως λέει, αυτή είναι και η μόνη αλήθεια. Έχω την αίσθηση ότι οι δικοί της δεν υπάρχουν πια. Αναφέρεται σε αυτούς με κάθε ευκαιρία και από αυτά που λέει αντιλαμβάνομαι τον κόσμο από τον οποίο κατάγεται, που τον τιμά αλλά την ίδια στιγμή δεν θέλει να επιστρέψει.

Η οικογένειά της αυτή τη στιγμή είναι ο Μπρικ. Δεν έχουν παιδιά. Μια δύσκολη σχέση, αλλά και μια αρκετά σύγχρονη οικογένεια. Σαν να μην έχουν ανάγκη κανέναν άλλο. Υπάρχει όμως μια σκιά ανάμεσά τους, ένα τρίτο πρόσωπο, ο Σκίπερ, ένα πρόσωπο ισχυρό, άφθαρτο, επειδή με τον θάνατο τους ανθρώπους τους εξιδανικεύουμε.

Μήπως η πραγματική επιθυμία της Μάγκι είναι να είναι μέλος μιας οικογένειας, ακόμα κι αν αυτή είναι η οικογένεια Πόλιτ; Θέλει αυτοί οι άνθρωποι να την αποδεχτούν διότι δεν πρόκειται να ρισκάρει να γυρίσει πίσω, στην ανέχεια.

Πώς διαχειρίζεστε την ταυτόχρονη θεατρική και κινηματογραφική αφήγηση της παράστασης;

Στην ουσία, οι ηθοποιοί δεν αλλάζουμε πολλά πάνω στη σκηνή, δεν γινόμαστε διαφορετικοί λόγω της παρουσίας της κάμερας. Έρχεται η κάμερα και μας βρίσκει σε μια προσωπική στιγμή και μας «κλέβει» κάτι. Είναι ένα μπλέξιμο του χρόνου, που μοιάζει με τη λειτουργία της μνήμης. Είναι μια αίσθηση ότι μπαίνει πιο βαθιά στο πρόσωπο και αυτά που του συμβαίνουν.

Αυτός ο συνδυασμός θεατρικής και κινηματογραφικής αφήγησης, είναι σαν να προτείνει σε εμάς που είμαστε πάνω στη σκηνή αλλά και στον θεατή μια λειτουργία: να αφεθούμε στις σκέψεις και στους συνειρμούς μας. Το πέρασμα από το ένα στο άλλο λειτουργεί απελευθερωτικά. Γι' αυτό και η μεγάλη διάρκεια της παράστασης για μένα δεν είναι εμπόδιο αλλά μια ευκαιρία, καθώς μας δίνει τη δυνατότητα να περιπλανηθούμε μέσα σε αυτόν τον αχανή και γοητευτικό κόσμο της μνήμης. Η επιλογή αυτή του Πάρι όσον αφορά τη διάρκεια που προτείνει, είναι μια πράξη αντίστασης, σε μια εποχή που όλα είναι πάρα πολύ γρήγορα. Σαν να λέμε στον θεατή αλλά και σε εμάς τους ίδιους: as δώσουμε χρόνο, στα πράγματα να αναπνεύσουν και να αναπνεύσουν.

ΣΤΟ ΠΑΙΧΝΙΔΙ ΔΕΝ ΧΩΡΑΝΕ ΣΥΝΑΙΣΘΗΜΑΤΙΣΜΟΙ

Οι παίχτες

του Νικολάι Βασίλιεβιτς Γκόγκολ

από
7 Ιανουαρίου
2023

Μια νύχτα σε μια επαρχιώτικη πόλη της Ρωσίας ένας έμπειρος τζογαδόρος και διαβόητος απατεώνας καταφτάνει σε ένα πανδοχείο, αναζητώντας το επόμενο θύμα του. Εκεί έρχεται αντιμέτωπος με το υπέρ το δέον εξυπηρετικό προσωπικό και μια παρέα «ομολόγων» του, οι οποίοι μοιράζονται μαζί του το ίδιο πάθος για τον τζόγο. Η συνάντησή τους θα είναι γεμάτη απρόβλεπτες και ανατρεπτικές καταστάσεις, όπου κανείς δεν μπορεί να διακρίνει έναν απατεώνα από έναν τίμιο άνθρωπο.

Η νεαρή σκηνοθέτρια της παράστασης, Μαρία Βαρνακκίδου, εισχωρώντας στη σατιρική φόρμα του έργου, επιθυμεί να εντοπίσει τις σημερινές δόσεις αλήθειας του και να αναδείξει τη φθορά της ανθρώπινης υπόστασης και την εξάρτησή από πάθη και εθισμούς.

Η κωμωδία του Νικολάι Βασίλιεβιτς Γκόγκολ ξεκίνησε να γράφεται μεταξύ 1832 και 1837, ολοκληρώθηκε το 1842 και παρουσιάστηκε επί σκηνής, αν και λογοκριμένη, το 1843. Με ιδιαίτερα σκωπτική διάθεση, ο συγγραφέας ξεσκεπάζει τις σκοτεινές γωνιές της ανθρώπινης ψυχής. Όλα είναι ένα φρενήρες παιχνίδι μεταμφιέσεων και προσωπειών, στο οποίο τα όρια ανάμεσα στο ψεύδος και την αλήθεια, στην ατιμία και την εντιμότητα, στην ειλικρίνεια και την υποκρισία είναι θολά και δυσδιάκριτα.

ΕΘΝΙΚΗ
ΑΡΧΗ
ΣΤΟΙΧΗΜΑΤΩΝ

Η παράσταση πραγματοποιείται σε συνεργασία

Μετάφραση-Διασκευή: Γιώργος Κουτλής, Σκηνοθεσία: Μαρία Βαρνακκίδου, Σκηνικά-Κοστούμια: Κωνσταντίνα Ανδρέου, Μουσική: Πάνος Μπάρτζης, Κινησιολογία: Λία Χαράκη, Σχεδιασμός φωτισμών: Σταύρος Τάρταρης, Βοηθός σκηνοθέτριας: Λουκία Περίδου

Παίζουν: Πέτρος Γιωρκάτζης, Αντώνης Κατσαρής, Κλείτος Κωμοδίκης, Μάριος Κωνσταντίνου, Γιάννης Μίνως, Γιώργος Χριστοφορίδης

Παραστάσεις
Λευκωσία: Νέα Σκηνή
και σε περιοδεία

Η αισθητική γραμμή που ακολουθούμε είναι ότι δανειζόμαστε από τον ρεαλισμό του έργου μόνο ό,τι είναι αναγκαίο

Φωτογραφία: @Αντώνης Φαρμακάς

για να μπορέσουμε να δημιουργήσουμε μια συνθήκη που θα θυμίζει τη σύγχρονη αφθονία και τον εθισμό, και που θα μοιάζει ψευδαισθησιακή.

Σκηνοθετείτε για πρώτη φορά στον ΘΟΚ, έχοντας αναλάβει τη σκηνοθεσία του έργου Οι παίκτες του Νικολάι Βασιλίεβιτς Γκόγκολ, στη Νέα Σκηνή. Πείτε μας δυο λόγια για τη μέχρι τώρα πορεία σας στο θέατρο.

Επιστρέφοντας από τις σπουδές μου, (που πια έχει περάσει και μια δεκαετία), είχα την τύχη να εργαστώ και να δημιουργήσω με τρόπους που μου προσέφεραν και μου προσφέρουν μια συνεχή καλλιτεχνική ανάπτυξη. Το ελεύθερο θέατρο, όπου δούλεψα, η αλήθεια είναι ότι απαιτεί πολλές θυσίες, κυρίως οικονομικές. Πληρώνομαι σπάνια από τις παραστάσεις που σκηνοθετώ στο ελεύθερο θέατρο, για να μπορώ να πληρώσω τους συντελεστές μου. Είμαι μέλος της ομάδας À vendre, και δουλεύουμε κυρίως με το θέατρο επιμόρφωσης, οι παραστάσεις που δημιουργούμε έχουν σαν βασικό άξονα την περιέργεια και την ανάγκη να μιλήσουμε για πράγματα που μας αφορούν, που μας καίνε.

Ποιες είναι οι θεματικές που απασχολούν τον Γκόγκολ στο έργο αυτό;

Ένα από τα κύρια θέματα στη γραφή του Γκόγκολ είναι ότι ο κόσμος παγιδεύεται περισσότερο στην ψευδαίσθηση της πραγματικότητας παρά στην ίδια την πραγματικότητα. Παράλληλα, μέσα από αυτό το έργο κατά κάποιον τρόπο ο Γκόγκολ μιλάει για την κατάντια της πατρίδας του. Άλλα θέματα με τα οποία καταπιάνεται το έργο είναι ο εθισμός, το βασανιστικό πάθος του «αδιάκοπα να κερδίζω πιο πολύ, κι άλλο», η αλαζονεία, η απάτη, η εξαπάτηση, ο τυχοδιωκτισμός, η διαφθορά, η αναξιοπιστία. Όλα αυτά οδηγούν στην καχυποψία, στην ψύχωση, και στην εξαθλίωση των αξιών. Ελπίζω η παράσταση να έχει μια απόχρωση από μια κοινωνία του «να γίνουμε πλούσιοι», «να κάνουμε επίδειξη», «να φάμε τον άλλο», «να είμαστε αφεντάδες», «να έχουμε υπηρέτες», «να λαδώσουμε», που είναι και κάποιες από τις πτυχές της κυπριακής κοινωνίας.

Το έργο εκτυλίσσεται σ' ένα πανδοχείο της ρωσικής επαρχίας, το οποίο αποτυπώνεται ρεαλιστικά. Η παράσταση συνομιλεί με αυτόν τον ρεαλισμό; Ποια αισθητική γραμμή έχετε ακολουθήσει;

Η αισθητική γραμμή που ακολουθούμε είναι ότι δανειζόμαστε από τον ρεαλισμό του έργου μόνο ό,τι είναι αναγκαίο για να μπορέσουμε να δημιουργήσουμε μια συνθήκη που θα θυμίζει τη σύγχρονη αφθονία και τον εθισμό, και που θα μοιάζει ψευδαισθησιακή. Τα στοιχεία εναλλάσσονται από ρεαλιστικά σε μη-ρεαλιστικά. Στη δική μας περίπτωση το πανδοχείο χρησιμοποιείται σαν πολυχωρος που εμπεριέχει υπνοδωμάτιο αλλά και μπαρ, κάτι σαν lobby σύγχρονου πανδοχείου.

Η ενασχόλησή σας με το θέατρο της επιμόρφωσης έχει αποτυπωθεί στην πλειοψηφία των εργασιών σας στο θέατρο. Πώς μπορεί να λειτουργήσει αυτό το είδος, σ' ένα ολοκληρωμένο, στεγανοποιημένο κείμενο του ρωσικού ρεαλισμού;

Θα μπορούσε να γίνει έρευνα για τα δεδομένα της κυπριακής κοινωνίας σε σχέση με τις θεματικές του έργου, να γραφτεί κείμενο επηρεασμένο από αυτά τα δεδομένα και να δημιουργηθεί μια καινούρια δραματουργία με εμβόλιμες προσθήκες αυτού του υλικού. Αυτό όμως απαιτεί περισσότερο χρόνο έρευνας και προβών που δυστυχώς τώρα δεν υπάρχει. Σε όποια δουλειά κάνω, οποιασδήποτε προσέγγισης, πάντα κουβαλώ μαζί μου τις γνώσεις του θεάτρου επιμόρφωσης και κυρίως την ιδέα του μοντάζ. Πάντα στις δουλειές μου προσπαθώ να εντάσω πιθανές δυνατότητες θεάτρου επιμόρφωσης στην πρόβα, όπου κύριο στοιχείο είναι βέβαια και ο αυτοσχεδιασμός.

Οι παίχτες

Πέτρος Γιωρκάτζης
Κλείτος Κωμοδίκης
Μάριος Κωνσταντίνου
Γιάννης Μίνωσ
Γιώργος Χριστοφορίδης

Σχολιάστε την ακόλουθη φράση:

«Γιατί, το να ζήσεις τη ζωή σου σα βλάκας, δεν είναι τίποτα το ιδιαίτερο, αλλά να ζήσεις με οξυδέρκεια, με τέχνη, να εξαπατήσεις τους πάντες, αλλά να μην εξαπατηθείς εσύ ο ίδιος – γι' αυτό, μάλιστα, αξίζει να ζεις.»

Φωτογραφία: @Αντώνης Φαρμακάς

Φωτογραφία: @Αντώνης Φαρμακάς

Πέτρος Γιωρκάτζης

Είναι γνωστό ότι η ανθρώπινη φύση θεωρεί εαυτόν ανώτερη οποιασδήποτε άλλης ύπαρξης· τουλάχιστον στον πλανήτη που έχει ονομάσει Γη. Και όταν κάποιος λένε άλλης ύπαρξης, δεν εννοούν μόνο τη κλωρίδα και πανίδα αλλά και όλους τους άλλους ανθρώπους, τους υπόλοιπους συνανθρώπους τους, τους οποίους και θεωρούν κατώτερους. Οδηγούμενοι από την αλαζονεία προβαίνουν σε πράξεις εις βάρος των άλλων, οι οποίες μπορεί να είναι επιζήμιες είτε σε υλικό επίπεδο είτε σε ψυχικό, είτε και στα δύο. Υπάρχουν μάλιστα ανά το παγκόσμιο δια μέσου των αιώνων, θλιβερές υπενθυμίσεις ολόκληρων εθνών που, τυφλωμένα από μονάδες στράφηκαν εναντίον λαών με ολέθρια, χαώδη και κάποιες φορές, μη αναστρέψιμα αποτελέσματα.

Ο εγκέφαλος, και, κατ' επέκτασιν το μυαλό που διαθέτει ο άνθρωπος, είναι ίσως το πιο σημαντικό και ισχυρό του εργαλείο. Με αυτό σκέπτεται, κρίνει και στο τέλος πράττει κατά το δοκούν. Όταν κάποιος το συνδυάσει με το ζωώδες ένστικτο εντοπισμού αδυναμιών που όλοι οι έμβιοι οργανισμοί διαθέτουν ως μηχανισμό επιβίωσης και εντοπίσει τυχόν αδυναμία σε άλλον συνάνθρωπό του, είναι πιθανόν να προσπαθήσει να εκμεταλλευτεί προς ίδιον όφελος μια κατάσταση, αδιαφορώντας για τις οποιοσδήποτε επιπτώσεις στον απέναντι. Πολλές φορές μάλιστα είναι το ζητούμενο. Εθιστική η επιβολή κυριαρχίας, δεν αργεί να καταστεί αυτοσκοπός όταν και εφόσον έχει συμβεί κάποιες φορές με επιτυχία. Και επειδή η επιτυχία εις βάρος των άλλων έχει αντίκρισμα που μεταφράζεται συνήθως σε χρήμα, σε κέρδος, σε πλουτισμό, είναι μετρήσιμη. Αποκτάς περισσότερα, άρα είσαι καλύτερος από τους άλλους. Είσαι πιο έξυπνος άνθρωπος. Και όσο επιτυγχάνει τις αυτό, τόσο αβγατίζει στο μυαλό του ότι όλοι αυτοί που εξαπατήθηκαν και έχασαν από εκείνον, είναι νομικά κατώτεροι, ήτοι βλάκες· οποία ἔθρις.

Και συνήθως, όσο πιο μεγαλόσχημη είναι η άδικη και αθέμιτη επιτυχία τόσο πιο παταγώδης και εκκωφαντική είναι η πτώση. Δεν θέλει και πολύ κανείς για να ολισθήσει και να εκπέσει από τον θρόνισκο όπου τοποθέτησε την ύπαρξή του. Καμιά φορά, ίσως μόνο ένα φτέρνισμα κάποιου, που κι αυτός με τη σειρά του θεώρησε ότι είναι καλύτερος από τον πρώτο και πάει λέγοντας.

Κλείτος Κωμοδίκης

Ο Γκόγκολ ξεκίνησε να γράφει τους *Παίχτες* το 1832 και τελείωσε το 1842.

Κύπρος 2023. Σχεδόν 200 χρόνια από τότε και δυστυχώς είναι πιο επίκαιρο από ποτέ. Ακόμα υπάρχουν άνθρωποι που έχουν αφιερώσει τη ζωή τους στην απάτη και στη διαφθορά. Άνθρωποι σε θέσεις κλειδιά που κρατάνε τις τύχες πολλών άλλων στα χέρια τους, επιλέγοντας να εξαπατήσουν τους πολλούς για χάρη των λίγων. Στο έργο μας τώρα, στους *Παίχτες*, βλέπουμε μια μικρογραφία αυτού του Μακιαβελικού σκηνικού δοσμένο ενίοτε με έναν χιουμοριστικό τρόπο. Οπότε ναι, για κάποιους ανθρώπους αυτή είναι μια πρωινή προσευχή και μια αξία διαχρονική είτε βρίσκεσαι σε ένα πανδοχείο μιας επαρχίας της Ρωσίας το 1842, είτε σε ένα αστικό τοπίο στην Κύπρο του 2023.

24

Γιάννης Μίνως

Η ιστορία μας έχει δείξει ότι η αλαζονεία, έχει οδηγήσει την ανθρωπότητα, επανειλημμένα, σε μεγάλα δεινά. Πολλές φορές η δόλια πράξη κάποιου, αποσκοπεί περισσότερο στην απόκτηση της δόξας, παρά του πλούτου. Η αλαζονεία, η οποία είναι άρρηκτα συνυφασμένη με τον εγωισμό, συνοδεύεται πάντοτε με το τίμημά της. Ο αλαζόνας, εν αγνοία του, ζει σκλαβωμένος σε μια ατέρμονη πάλη με την ακόρεστη πείνα του, να ευχαριστεί τον εγωισμό του. Επιτυγχάνει να ζει με την πλάνη ότι η αλαζονεία, η εξαπάτηση, η πονηρία, ή τα ψέματα, του δίνουν πραγματική ικανοποίηση. Αντιθέτως, είναι αποδεδειγμένο ότι ο αλαζόνας, από τη ματαιοδοξία που τον διακατέχει, χάνει την ουσία των πραγμάτων και γενικότερα της ζωής, με αποτέλεσμα να γίνεται ένας θύτης, που δεν παύει ποτέ να κυνηγάει το άπιαστο. Δεν λαμβάνει υπόψιν κανένα ηθικό εμπόδιο, μέχρι να πετύχει τον στόχο του. Η ακόρεστη δίψα του, θα τον οδηγήσει στον επόμενο στόχο και μετά στον επόμενο με αποτέλεσμα να τυφλώνεται όλο και περισσότερο. Μέχρι που κάποια μέρα, θα βρεθεί κάποιος που θα τον καθρεφτίσει και θα τον εξαπατήσει με τρόπο πιο επίδοξο και τότε ο εγωισμός του θα συνθλιβεί, θα «χάσει τη γη κάτω από τα πόδια του» και θα αισθανθεί τον πόνο βαθιά μέσα του. Θα νιώθει σαν ένα αβοήθητο βρέφος, που κλαίει για την ανάγκη του να επιβιώσει. Το τραγικό γεγονός, είναι ότι τις πλείστες φορές, ο αλαζόνας δεν θα μάθει από το πάθημά του και με την πρώτη ευκαιρία, θα ξαναβγεί στην ατελείωτη μάχη για την απόκτηση άλλης μίας επίτευξης.

«Όποιος υπερηφανεύεται αλαζονικά ή για τον πλούτο του ή για τα αξιώματά του ή για την ομορφιά του σώματός του, εγκαταλείπεται και από τον Θεό.» Πλάτωνας

Γιώργος Χριστοφορίδης

Νομίζω ότι κάθε άνθρωπος βαθιά μέσα του ψάχνει να αγαπηθεί. Συχνά νιώθουμε ότι η επιτυχία φέρνει αποδοχή κι η αποδοχή αγάπη ή έτσι μας μάθανε τέλος πάντων. «Δεν είμαι αρκετός / ή έτσι όπως είμαι, πρέπει να ξεχωρίσω, να γίνω κάτι άλλο, να βγάλω χρήματα να κάνω καριέρα κτλπ.»

Σε αυτό το κινήγι της επιτυχίας, διαχρονικά παρουσιάζονται άτομα τα οποία είναι διατεθειμένα να «κόψουν δρόμο» με ό,τι μπορεί να σημαίνει κάτι τέτοιο. Φυσικά αυτό δεν αποτελεί προσωπική τους ευθύνη μιας και η ίδια η σύσταση της ζωής, έτσι όπως την έχει δομήσει ο άνθρωπος ευνοεί τέτοιες συμπεριφορές. Ο Ίχαρεφ παλεύει να βγει απ' τη μίζερια, γεννήθηκε φτωχός, θέλει να ανέβει γρήγορα οπότε παίζει βρώμικα σ' έναν κόσμο άνισο. Η ζωή του 'δωσε το πρώτο χτύπημα κι αυτός ανταπαντά. Είτε πρόκειται όμως για βία είτε για αντιβία, οι άσχημες πράξεις είναι άσχημες και το να αντικρίζεις την αθλιότητα δεν είναι απλό πράγμα. Ο Ίχαρεφ δεν μπορεί να δει τη μούρη του στον καθρέφτη, όλοι δυσκολευόμαστε όταν η πραγματικότητα είναι σκληρή και ωμή. Μπορεί να είσαι ένας απατεώνας που προέρχεσαι από τα χαμηλά στρώματα ή μπορεί να είσαι ένας αριστοκρατικά αναθρεμμένος ευρωβουλευτής. Όπως και να 'χει, για να αντέξεις χρειάζεσαι ψέματα. Πρέπει να αρωματίσεις λεκτικά την υπαρξιακή βρωμιά σου, οπότε δεν λες «ζω άθλια», λες «ζω με τέχνη» και καθάρισες. Το μεγάλο πρόβλημα με έναν τέτοιο «έντεχνο» τρόπο ζωής είναι ότι σε συλλογικό επίπεδο δημιουργεί τραύμα, καχυποψία, βία κι όταν αυτά ακουμπήσουν τα ένστικτά μας για επιβίωση δημιουργείται ένα κλίμα «kill or be killed» στις ανθρώπινες κοινωνίες, αυτό με το οποίο ερχόμαστε αντιμέτωποι κάθε μέρα.

Μάριος Κωνσταντίνου

Στη ζωή δίπλα παραμονεύει ο θάνατος. Γι' αυτό και τα πλείστα άτομα αποζητούν την ένταση, την αδρεναλίνη, να ζήσουν στο έπακρο όλες τις εκφάνσεις της ζωής. Ίσως, είναι κι αυτός ένας τρόπος να σπρώξεις, όσο γίνεται, τον θάνατο μακριά. Η τέχνη της εξαπάτησης – ειδικά τη στιγμή που πραγματοποιείται και μάλιστα όταν επιτυγχάνει τον στόχο της – καθιστά πλασματικά, για λίγο, τον άνθρωπο αθάνατο, τον εξισώνει με τον θεό. Είναι τρομακτικό όμως το να σκεφτεί κανείς ότι η εξαπάτηση στις διαπροσωπικές μας σχέσεις, στις επαγγελματικές συνάψεις μας και στις καθημερινές επιτελέσεις της καθημερινότητάς μας, αποτελεί πια το εργαλείο επιβίωσης του ανθρώπου. Να 'ναι το εύθραυστο τη ίδιας της ύπαρξής μας, ο κατακερματισμός του κοινωνικού ιστού, η έλλειψη εμπιστοσύνης στο κράτος, τους θεσμούς και τον / τη συνάνθρωπο που επιβάλλει την ανάγκη για εξαπάτηση; Το λιοντάρι εξαπατά τη ζέβρα. Εξαπατά την όραση και την ακοή της – συνήθως – και στο τέλος την κατασπαράζει. Επιβιώνει ως είδος, χωρίς να διασπάται η ισορροπία στη φύση. Στην περίπτωση του ανθρώπινου είδους όμως, με δεδομένο ότι η ηθική και η ενσυναίσθηση υπάρχουν, τα πράγματα θα έπρεπε να λειτουργούν διαφορετικά. Όλων οι ζωές είναι πολύτιμες και εύθραυστες, κι όλες καταλήγουν να σκορπίζονται στο τέλος στο σκοτάδι του σύμπαντος. Καλύτερα να ζεις τη ζωή σου, όσο διαρκεί, στο φως, εξαπατώντας τον χρόνο, την πλήξη και τον φόβο του θανάτου με την *τέχνη της ζωής*.

25

**ΥΠΑΡΧΕΙ ΕΝΑΣ ΑΝΘΡΩΠΟΣ
ΠΟΥ ΝΑ ΤΟΥ ΕΧΕΙΣ ΠΕΙ ΠΟΤΕ
ΤΗΝ ΑΛΗΘΕΙΑ;
ΠΟΥ ΝΑ
ΤΟΥ ΕΧΕΙΣ
ΔΕΙΞΕΙ
ΠΟΙΑ
ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΑ ΕΙΣΑΙ;**

Ρώτα με όταν ξυπνήσω

του Χαράλαμπου Γιάννου

από
**10 Δεκεμβρίου
2022**

Φίλοι και γονείς γιορτάζουν τα δέκατα πέμπτα γενέθλια της Ουρανίας. Για την ίδια, όμως, δεν αποτελούν γιορτή. Αντιμέτωπη με το δικό της πρόβλημα παραιτείται κι όλοι αναζητούν να μάθουν τι έχει συμβεί.

Στο κέντρο της ιστορίας του έργου βρίσκεται η Ουρανία και γύρω της ένας κύκλος ενηλίκων και εφήβων: δύο γονείς που ανησυχούν για εκείνη, ένας αδιάφορος αδελφός, η Μπι που πασχίζει να διαλευκάνει το μυστήριο της κολλητής της φίλης, ένα ωραιοπαθές αγόρι κι ένας χορός συνομηλίκων που την παρακολουθεί και σχολιάζει τις πράξεις της. Η φίλια, ο έρωτας, η σεξουαλικότητα, η αναζήτηση του πραγματικού εαυτού, τα μυστικά κι οι αλήθειες είναι κάποιες από τις θεματικές που αντηχούν στον κόσμο του έργου.

Κι αυτή τη χρονιά στις Δράσεις «Νέ@ σε έρημο νησί» του Θεάτρου Αποθήκες ένα έργο συνομιλεί με τις εφηβικές καρδιές, φέρνοντας στην επιφάνεια τις αγωνίες, τα αδιέξοδα και τα όνειρά τους. Το *Ρώτα με όταν ξυπνήσω* γράφτηκε μετά από ανάθεση του ΘΟΚ στον καταξιωμένο Κύπριο συγγραφέα Χαράλαμπο Γιάννου κι εξελίχθηκε μέσα από δημιουργική συνεργασία με τη σκηνοθέτρια, τους καλλιτεχνικούς επιμελητές και μια ομάδα εφήβων.

Η Αλεξία Παπαλαζάρου, που σκηνοθετεί το έργο, με την ευαίσθητη και ρεαλιστική ματιά της και μαζί με έναν φρέσκο πυρήνα συνεργατών ξεδιπλώνει με ένταση και χιούμορ το ανήσυχο σύμπαν που κουβαλούν οι εφηβικές ψυχές.

Σκηνοθεσία: Αλεξία Παπαλαζάρου, Δραματολογία: Ελένη Μολέσκη, Σκηνικά-Κοστούμια: Σταντί Παρα, Μουσική: Αντώνης Αντωνίου, Κίνηση: Εύα Καλομοίρη, Σχεδιασμός φωτισμών: Γεώργιος Κουκουμάς, Βοηθός σκηνοθέτριας: Μαρία Πισιόλη

Παίζουν: Φάνος Θεοφάνους, Ραφαέλλα Καβάζη, Μάρκος Καλλής, Ανθή Κάσινου, Κωνσταντίνος Τσίτσιος, Μυρσίνη Χριστοδούλου

Παραστάσεις

Λευκωσία: Θέατρο Αποθήκες ΘΟΚ (και για σχολεία)

Η παράσταση συνοδεύεται από εκπαιδευτικό οδηγό κι έκθεση.

ΘΕΑΤΡΟ ΑΠΟΘΗΚΕΣ

Δράσεις 2022-2023: «Νέ@ σε έρημο νησί»

Μια συζήτηση της σκηνοθέτριας με τον Καλλιτεχνικό Διευθυντή του ΘΟΚ, Σάββα Κυριακίδη*

Φωτογραφία: ©Χρίστος Αβραμιδής

**Τα παιδιά ξέρουν τι θέλουν,
τα παιδιά είναι πολύ προχωρημένα
φτάνει να τα ακούσουμε,
φτάνει να τα ρωτήσουμε όταν ζυπνήσουν.**

Ρώτα με όταν ζυπνήσω

Αλεξία Παπαλαζάρου

Σ.Κ.: Είμαστε μεσημέρι εδώ, σήμερα στον χώρο που έχει δουλέψει πρόσφατα και ανεβάσει την παράσταση που παίζεται στο Θέατρο Αποθήκες στο πλαίσιο των Δράσεων «Νέ@ σε έρημο νησί» και αποτελεί την πρώτη παράσταση της σεζόν 22-23. Οι εν λόγω δράσεις έχουν ξεκινήσει εδώ και τέσσερα χρόνια και στοχεύουν κυρίως το εφηβικό κοινό. Βεβαίως, τα κείμενα που επιλέγονται γυρίζουν γύρω από τα ζητήματα των εφήβων επομένως δεν αφορούν τους εφήβους μόνο ως θεατές αλλά και τους εφήβους ως πρωταγωνιστές, ως πρόσωπα. Μέσα σε αυτό το πλαίσιο, φέτος ανατέθηκε σε έναν κύπριο συγγραφέα, τον Χαράλαμπο Γιάννο, έναν συγγραφέα που έχει μέχρι τώρα αρκετά σοβαρή πορεία στον χώρο του θεάτρου, να γράψει ένα έργο με κεντρικό θέμα τον έφηβο του 2020-22 και τα προβλήματά του. Αυτό το έργο, επιλογή και της καλλιτεχνικής διεύθυνσης αλλά και των υπευθύνων των δράσεων αυτών, ανατέθηκε σε εσένα προκειμένου να το σκηνοθετήσεις για να συνομιλήσει με το κοινό που μας αφορά. Η ανάθεση αυτή προφανέστατα δεν είναι τυχαία, έχει συνεκτιμήσει πολλούς παράγοντες. Ένας εκ των οποίων, πέρα από την εμπειρία και τη σκηνοθετική σου πορεία, είναι και το γεγονός ότι είχες δουλέψει και παλιότερα σε παραστάσεις στο θέατρο για παιδιά και για εφήβους. Σου δίνω άμεσα τον λόγο αν θέλεις να μας πεις δυο πράγματα για το κείμενο, για το ίδιο το έργο του Γιάννου, κυρίως όμως και για το τι σημαίνει για εσένα θέατρο για εφήβους, θέατρο που απευθύνεται στους εφήβους σήμερα.

Α.Π.: Για αρχή θέλω να πω ότι το θέατρο για εφήβους σήμερα το θεωρώ κάτι πολύ αναγκαίο, κάτι που πρέπει να γίνεται, κάτι που έχει ανάγκη ο έφηβος, να τον πλησιάσουμε, να τον φέρουμε στην αίθουσα, να του δείξουμε τη ζωή του ζωντανά πάνω στη σκηνή, γιατί θεωρώ ότι ο έφηβος σήμερα περνά πάρα πολύ δύσκολα. Και βίωσα αυτήν την εμπειρία μιας και οι ήρωες του έργου, ας πούμε του έργου που ανεβάζουμε ήταν, όπως η κόρη μου πριν δύο χρόνια, που είχε αυτήν την ηλικία άρα ξέρω νομίζω αρκετά καλά την ηλικία και τα προβλήματα της εφηβείας. Όταν μου έγινε αυτή η πρόταση, ένιωσα πάρα πολύ μεγάλη χαρά γιατί θα είχα την ευκαιρία να πλησιάσω ξανά τη ζωή των εφήβων, ως άνθρωπος αλλά και ως σκηνοθέτης, να καταθέσω κάτι και να επικοινωνήσω μαζί με αυτά τα παιδιά. Το έργο του Χαράλαμπου Γιάννου έχει να κάνει με μια ομάδα εφήβων που ο καθένας κουβαλά δικά του προβλήματα και μέσα από τα προβλήματα του κάθε εφήβου μπορεί ο θεατής-έφηβος να

ταυτιστεί και να αναγνωρίσει μια δική του δυσκολία και ένα δικό του πρόβλημα που αντιμετωπίζει στην καθημερινότητά του, είτε αυτό είναι η έλλειψη επαφής με τους γονείς, είτε αυτό είναι το φόρτωμα δηλαδή αυτό που κάνουμε εμείς οι γονείς να φορτώνουμε τα παιδιά μας με τα δικά μας όνειρα και με ό,τι εμείς δεν καταφέραμε να κάνουμε και θέλουμε να το κάνουν τα παιδιά μας. Είναι λοιπόν ένα έργο που νομίζω ότι όταν ο έφηβος-θεατής το δει θα βρει στοιχεία της δικής του ζωής, με την ευχή ότι βλέποντάς το θα καταλάβει ότι δεν είναι μόνος. Και ταυτόχρονα και εμείς οι ενήλικες, βλέποντάς το θα καταλάβουμε πόσο μόνα είναι τα παιδιά μας. Θεωρώ λοιπόν ότι το εφηβικό θέατρο όπως και το θέατρο για παιδιά είναι πολύ σημαντικό να γίνονται, με πολύ καλά κείμενα, με καλές παραγωγές γιατί, αν μη τι άλλο, αυτοί οι θεατές που θα έρθουν σήμερα θα είναι και οι αυριανοί θεατές του θεάτρου μας.

Σ.Κ.: Θέλω να σταθώ σε δύο θέματα που έθιξες, τα οποία θεωρώ πολύ εύστοχα σαν σχόλια, και να τα συζητήσουμε. Το ένα έχει να κάνει με το ότι πράγματι αυτές είναι παραστάσεις που απευθύνονται σε εφήβους, μιλάνε τη γλώσσα των εφήβων και ένας έφηβος θεατής, όπως το λες, θα ταυτιστεί. Ακριβώς αυτό ήταν νομίζω ο στόχος και του ίδιου του συγγραφέα, δηλαδή να ανοίξει τα θεματικά μοτίβα που τίγονται για να βρουν οι έφηβοι θεατές πολλά δικά τους στοιχεία και δικές τους εμπειρίες. Το δεύτερο πολύ σημαντικό θέμα είναι ότι εντοπίζεις πως, αν και η παράσταση έχει πρωταγωνιστές κυρίως εφήβους και απευθύνεται καταρχάς στο εφηβικό κοινό, προφανώς, όπως πολύ σωστά είπες και θέλω να το υπογραμμίσω, αφορά και τους ενήλικες και τους γονείς, αλλά ενδεχομένως και τους εκπαιδευτικούς που έχουν υπό την ευθύνη τους εφήβους σε καθημερινή βάση, προκειμένου να εντοπίσουν και να επικοινωνήσουν και ίσως να καταλάβουν καλύτερα τον εφηβικό ψυχισμό.

Α.Π.: Νομίζω ότι αυτό είναι το πιο σημαντικό. Μέσα απ' την παράσταση και μέσα από τη θέση του συγγραφέα να μην συγκεκριμενοποιήσει ένα και μοναδικό πρόβλημα αλλά να παρουσιάσει τα ποικίλα προβλήματα, το έργο αγγίζει και τους εκπαιδευτικούς και τους γονείς και τους εφήβους. Αυτό νομίζω είναι που πρέπει να αποτελεί και τον στόχο μιας παραγωγής. Πιστεύω ότι το έχουμε πετύχει με κάποιον τρόπο. Δηλαδή με τις παραστάσεις που έχουμε κάνει, μου έχει κάνει εντύπωση το γεγονός ότι οι γονείς ήταν που συγκινήθηκαν, ανησύχησαν και αναρωτήθηκαν.

Σ.Κ.: Υπάρχουν στο κέντρο του έργου δύο ηρωίδες ίσως. Πήγα να πω μία αλλά μάλλον είναι δύο οι ηρωίδες. Δεν ξέρω, μπορείς να με διορθώσεις αν θέλεις, αλλά μια διαδικασία ζύμωσης των ζητημάτων που αφορούν συνολικά στην εφηβική ηλικία. Πάμε λίγο και στο κομμάτι της δουλειάς του σκηνοθέτη σε μια παράσταση για εφήβους, κυρίως στο κομμάτι της μεθόδου, της σκέψης του, αν ένας σκηνοθέτης που σκηνοθετεί με αυτήν την προοπτική μπορεί να αλλάζει τα εργαλεία του, να σκέφτεται κάπως διαφορετικά. Μίλησέ μου για τη δική σου εμπειρία.

Α.Π.: Τα ίδια εργαλεία χρησιμοποιούμε απλά τα χρησιμοποιούμε με έναν διαφορετικό τρόπο γιατί είναι οι στιγμές που μόνος σου με το κείμενο πας πολύ πίσω και προσπαθείς να θυμηθείς και να μεις λίγο στα παπούτσια των ανθρώπων αυτής της ηλικίας. Γι' αυτό αγαπώ πάρα πολύ το παιδικό και το εφηβικό θέατρο, γιατί κάνω νομίζω πιο πολλή δουλειά με τον εαυτό μου. Και ξεκινώντας από τον εαυτό μου προχωρώ παρακάτω. Πέρα από αυτό, σίγουρα υπάρχει μια μεγαλύτερη ευθύνη, μια μεγαλύτερη ανησυχία μήπως κάτι δεν κάνεις όπως πρέπει γιατί απευθύνεσαι σε ένα κοινό μπροστά στο οποίο πάντα υπάρχει ο φόβος ότι κάτι που λες ίσως ερμηνευθεί αλλιώς και αυτό το αλλιώς να είναι και λάθος. Άρα η ευθύνη που νιώθεις είναι ακόμα πιο μεγάλη. Εγώ προσωπικά, είτε κάνω παιδικό είτε κάνω εφηβικό θέατρο, νιώθω ακόμη έτσι.

Σ.Κ.: Πράγματι έτσι είναι: ένα κοινό που εισπράττει ίσως λίγο πιο άμεσα και ίσως με μικρότερη επεξεργασία (δεν ξέρω αν πρέπει να πω την λέξη επεξεργασία γιατί δεν πιστεύω ότι το μυαλό των εφήβων λειτουργεί λιγότερο δυναμικά. Το αντίθετο μάλιστα, έτσι;) Αλλά ίσως επειδή είναι οι πρώτες προσλαμβάνουσες πρέπει να είμαστε πραγματικά πιο προσεκτικοί στο τι θέλουμε να πούμε και όταν επιλέγουμε να πούμε να το κάνουμε συνειδητά, έτσι δεν είναι;

Α.Π.: Ναι είναι σημαντικό αυτές τις ηλικίες να μην τις υποτιμάς, να τις γνωρίζεις καλά, να ξέρεις ότι για κάποια πράγματα ξέρουν πιο πολλά από εμάς, για κάποια πράγματα είναι πιο μπροστά από εμάς και αυτό να το αποδεχτείς, να το αφομοιώσεις μέσα στη δική σου ψυχολογία ή προσέγγιση αν θέλεις, και να το επιστρέψεις πίσω σε αυτούς για να τους γίνεις πιο οικείος, για να καταλάβουν ότι είσαι δικός τους με έναν τρόπο και ότι δεν τους σηκώνεις το δάχτυλο να τους κάνεις παρατήρηση, τουναντίον ότι τους νιώθεις, ανησυχείς με αυτούς, για αυτούς και τους αγαπάς.

Σ.Κ.: Συμπορεύεσαι με κάποιον τρόπο. Και μια και το αναφέρεις αυτό θα ήθελα να το σχολιάσουμε στο επίπεδο της θεατρικής διαδικασίας και να πούμε, να πω εγώ και αν θες να συμπληρώσεις εσύ ότι η δουλειά πάνω στο κείμενο που τελικά είναι το κείμενο της παράστασης ξεκίνησε και από μια επικοινωνία και επαφή με τους ίδιους τους εφήβους. Στην αρχική δηλαδή φάση μια ομάδα εφήβων που δουλεύει και στα εφηβικά εργαστήρια του ΘΟΚ, ήταν παρούσα στην επικοινωνία, και με τον συγγραφέα και με όλη τη δημιουργική ομάδα, προκειμένου να καταθέσει σκέψεις. Νομίζω και αυτό είναι πολύ σημαντικό να γίνεται, έτσι δεν είναι;

Α.Π.: Ναι, ναι. Αυτή όλη η διαδικασία από τη λευκή κόλλα μέχρι τη στιγμή της παράστασης είναι μια διαδικασία που νομίζω ότι αν την περάσεις μαζί με τον έφηβο έχει πιο πολλή αλήθεια το αποτέλεσμα, και είναι και δικό τους. Και βλέποντας αυτά τα παιδιά σε αυτή τη διαδικασία καταλαβαίνεις πόσα πολλά μπορεί να κερδίσουν από την επαφή με το θέατρο. Δηλαδή το ότι εκφράζονται, τα λένε, έχουν άποψη, έχουν κριτική σκέψη, κάνουν κριτική για την παράσταση ή για το ίδιο το κείμενο. Αυτά είναι πάρα πολύ σημαντικά στοιχεία που προσφέρει το θέατρο στον έφηβο, που πιθανότατα κάποιοι άλλοι που θα έπρεπε δεν το κάνουν. Για αυτό θεωρώ ότι το εφηβικό θέατρο είναι κάτι, όπως και το παιδικό, κάτι που πρέπει να γίνεται, να γίνεται σωστά από ανθρώπους που ενδιαφέρονται, από ανθρώπους που το αγαπούν και από θέατρα που είναι έτοιμα να στηρίξουν την προσπάθεια.

Ρώτα με όταν ξυπνήσω

Αλεξία Παπαλαζάρου

Σ.Π.: Είπες πριν, και συμφωνώ απολύτως μαζί σου, ότι τα παιδιά και οι έφηβοι είναι, και ίσως εμείς δυσκολευόμαστε να το καταλάβουμε, πιο προχωρημένοι, πιο τολμηροί, τρέχουν πιο γρήγορα από εμάς και μάλλον δική μας είναι η ευθύνη να μπορέσουμε να τους ακούσουμε και να τους αφομοιώσουμε.

Α.Π.: Το πιστεύω αυτό. Το πρόβλημα ξεκινάει από εμάς, από τη δική μου γενιά, τέλος πάντων, που κουβαλάμε ένα σωρό θέματα και έχουμε σταματήσει να αφογκραζόμαστε και να ακούμε τα παιδιά μας. Εκεί είναι το πρόβλημα. Δεν είναι; Τα παιδιά ξέρουν τι θέλουν, τα παιδιά είναι πολύ προχωρημένα φτάνει να τα ακούσουμε, φτάνει να τα ρωτήσουμε όταν ξυπνήσουν.

Σ.Κ.: Ναι, πολύ ωραίο. Ολοκληρώνοντας αυτή τη μικρή μας κουβέντα, να πούμε ακόμα δύο-τρία πράγματα συγκεκριμένα και για τον τίτλο του έργου, για αυτό το *Ρώτα με όταν ξυπνήσω* πώς προκύπτει και στην κυριολεκτική αλλά και στη μεταφορική του σημασία.

Α.Π.: Η ηρωίδα του έργου μας, η Ουρανία, είναι ένα κορίτσι το οποίο, κουβαλώντας όλα αυτά τα θέματα, παραιτείται για λίγο. Αποφασίζει να κλειστεί λίγο στον δικό της κόσμο, να δει τη ζωή της και όταν συνέλθει, ας τη ρωτήσουμε τι είναι αυτό που την οδήγησε στο να παραιτηθεί. Είναι σημαντικό για εμένα αυτό, ότι ένα κορίτσι στα δεκαέξι του συνειδητοποιεί ξαφνικά ότι ο κόσμος γύρω της δεν της κάνει, ότι ο κόσμος γύρω της της προκαλεί έναν πανικό, και έτσι αποφασίζει, όχι να φύγει από αυτόν τον κόσμο, όχι να απομακρυνθεί ακριβώς, αλλά να βρει, να κατανοήσει τι είναι αυτό που θέλει και πώς θέλει να συνεχίσει τη ζωή της.

Σ.Κ.: Κάνοντας μια μικρή παύση από την τριβή της καθημερινότητας, έτσι;

Α.Π.: Ναι, είναι αυτή η σιωπή, αυτή η παύση που όλοι, μικροί και μεγάλοι, πρέπει να κάνουμε για να αφογκραζόμαστε το γύρω μας. Για εμένα η Ουρανία θα ξυπνήσει αύριο και όταν τη ρωτήσουμε γιατί έφυγε, θα σκωθεθεί, και θα μας κοιτάξει στα μάτια και θα μας πει ότι εμείς οι μεγάλοι πρέπει να συνέλθουμε και πρέπει να αγαπήσουμε τα παιδιά μας έτσι όπως είναι, για αυτό που είναι, όπως είναι και να τα αφήσουμε να συνεχίσουν τη ζωή τους όπως αυτά ονειρεύονται ή θα ονειρευτούν ή θα ανακαλύψουν στην πορεία. Άρα αυτό που πρέπει να ρωτήσουμε τα παιδιά μας όταν ξυπνήσουν είναι, τι θέλεις να κάνεις στη ζωή σου; Και να πούμε ό,τι και αν θέλεις να κάνεις στη ζωή σου εγώ θα είμαι δίπλα σου.

Σ.Κ.: Δεν βρίσκω καλύτερο τρόπο να ολοκληρώσουμε αυτήν την κουβέντα. Νομίζω αυτή η τελευταία διατύπωση καταγράφει ακριβώς όχι μόνο το κυριολεκτικό αλλά και το αλληγορικό, μεταφορικό νόημα του ίδιου του κειμένου και βεβαίως και την ουσία της ζωής των εφήβων και των προβλημάτων τους. Σε ευχαριστώ πάρα πολύ για αυτήν τη συνομιλία.

Α.Π.: Εγώ ευχαριστώ.

* Αποσπάσματα από τη συζήτηση ΘΟΚ Talk που πραγματοποιήθηκε στις 21 Δεκεμβρίου 2022 στο Θέατρο Αποθήκες ΘΟΚ. Διατηρήθηκε σε έναν βαθμό, η προφορικότητα του λόγου.

Θέατρο Βαλίτσα

Ο γλάρος Ιωνάθαν Λίβινγκστον

Βασισμένο στην ομώνυμη νουβέλα

του Ρίτσαρντ Μπαχ

από
26 Φεβρουαρίου
2023

Η παραγωγή του Θεάτρου Βαλίτσα παρουσιάζεται σε σκηνοθεσία Στέλιου Ανδρονίκου και εμπνέεται από την ποιητική και γεμάτη ευαισθησία νουβέλα του Ρίτσαρντ Μπαχ, *Ο Γλάρος Ιωνάθαν Λίβινγκστον*, μεταφέροντας μηνύματα για την αγάπη, τη συγγνώμη, την αναζήτηση, την πίστη στα όνειρα, την καλοσύνη που κρύβεται σε κάθε ανθρώπινη ψυχή και πολλά άλλα.

Το Θέατρο-Βαλίτσα είναι μια ευέλικτη παραγωγή του ΘΟΚ που σχεδιάζεται ειδικά για να μπορεί να φιλοξενηθεί σε χώρους σχολείων (σχολικές αίθουσες, αίθουσες εκδηλώσεων, θεατρικές αίθουσες, κ.ά.), δίνοντας την ευκαιρία στους μαθητές να απολαύσουν το εκπαιδευτικό και καλλιτεχνικό περιεχόμενο μιας θεατρικής παράστασης χωρίς να μετακινηθούν από το χώρο τους. Παράλληλα, η παραγωγή έχει προγραμματίσει επιπλέον τακτικές παραστάσεις για το κοινό.

Σκηνοθέτης, συντελεστές και ηθοποιοί παρουσιάζουν τα πολλαπλά νοήματα του μοναδικού έργου του Μπαχ, επιθυμώντας να ενθαρρύνουν τους νεαρούς θεατές να ανακαλύψουν τις δικές τους δυνατότητες και δυναμικές.

Ο *Γλάρος Ιωνάθαν Λίβινγκστον* αφηγείται τη ζωή ενός πουλιού, που δεν είναι ένας γλάρος όπως οι άλλοι. Μοναδικό του πάθος είναι να μπορεί να πετάει ψηλότερα και γρηγορότερα, ώστε να είναι ελεύθερος. Όμως αυτή του η επιθυμία, καθώς ο ίδιος δεν αρκείται στο να πετάει για να τραφεί, δεν ικανοποιεί την κοινότητα των γλάρων.

Καταδικασμένος, στην εξορία, μόνος, αλλά χωρίς φόβο, ο Ιωνάθαν συνεχίζει τις προσωπικές ανακαλύψεις του. Το μόνο που τον στενοχωρεί είναι ότι δεν μπορεί να τις μοιραστεί με άλλους, μέχρι τη μέρα που γνωρίζει μια ομάδα γλάρων. Ο Ιωνάθαν θα καταφέρει να σπάσει τις αλυσίδες που φυλακίζουν το σώμα και τις σκέψεις του και να πετάξει όσο πιο μακριά το επιθυμεί. Μια ιστορία-ύμνος στην ελευθερία, στην προσπάθεια, στη διεκδίκηση της επιθυμίας και της αυτοολοκλήρωσης

Σκηνοθεσία-Διασκευή: Στέλιος Ανδρονίκου, Μουσική: Στέλιος Πισής,
Σκηνικά-Κοστούμια: Τζούλια Γεωργιάδου, Βοηθός σκηνοθέτη-Διασκευή-Κίνηση: Καλλιόπη Σίμου

Παίζουν: Ανδρέας Μακρής, Πέννυ Φοινίρη

Παραστάσεις
Λευκωσία: Θέατρο Βαλίτσα

**Με την ευχή τόσο τα δικά μου παιδιά,
όσο και τα παιδιά που θα επιλέξουν να δουν
την παράστασή μας ή και να διαβάσουν και
το βιβλίο να έχουν ανάλογα συναισθήματα
και συγκινήσεις...**

Μια παράσταση εμπνευσμένη από την ιστορία Ο γλάρος Ιωνάθαν Λίβινγκστον

Στέλιος Ανδρονίκου

«[...] εκείνοι που τον έδωξαν από το σμήνος, απλά επειδή είχε βάλει το όνειρό του πάνω από την κοινωνική επιταγή, κάποια στιγμή τον ζήλησαν για ό,τι είχε καταφέρει.

Και ο Ιωνάθαν επέστρεψε. Όχι με διάθεση εκδίκησης. Αλλά με τη βαθύτερη επιθυμία να δείξει το δρόμο. Να κάνει και τους άλλους γλάρους να καταλάβουν –όσους το επιθυμούσαν– ότι το θέμα δεν είναι να πετάς για το φαγητό».

Συγκινημένος αφού διάβασα το πιο πάνω αποσπασματικό άρθρο από το blog scholeio.com και δουλεύοντας πάνω στο κείμενο του Γλάρου Ιωνάθαν Λίβινγκστον το οποίο πρωτοδιάβασα στα δεκατέσσερά μου και με την ευχή τόσο τα δικά μου παιδιά, όσο και τα παιδιά που θα επιλέξουν να δουν την παράστασή μας ή και να διαβάσουν και το βιβλίο να έχουν ανάλογα συναισθήματα και συγκινήσεις...

Συνειρμικά μου έρχεται στο μυαλό το εξής ποίημα του Ηλία Κουνέλα που με μοναδικό τρόπο και λίγες μόνο λέξεις αποτυπώνει τη χαρά του πετάγματος οποιουδήποτε πλάσματος προς την ελευθερία και την αγάπη... την Αγάπη άνευ όρων που δίνει και δεν περιμένει να λάβει...

«Να τα καταφέρεις,
Να τα καταφέρεις κι ασ μην έχεις πια κανέναν να σε περιμένει,
Κι ασ μην έχεις πια τη δύναμη να μαζέψεις κι άλλα λουλούδια αυτήν την άνοιξη, παρά,
γεμάτος πόνο να αναπνέεις τις μυρωδιές και τα αρώματα,
να πέφτεις από τα χρώματα,
σα χρώματα να πέφτεις...
Να τα καταφέρεις,
Να τα καταφέρεις
Κι ασ μην είναι πια κανείς για να σ' επαινέσει.»

Κι αν δεν τα καταφέρεις δεν πειράζει...
Αξίζει τον κόπο η προσπάθεια ...
Είναι από μόνη της ήδη μεγάλη.

ΑΥΤΟΣ Ο ΤΖΕΝΤΛΕΜΑΝ ΠΟΥ ΒΛΕΠΕΙΣ ΕΣΩΣΤΡΕΦΗΣ, ΜΟΝΑΧΙΚΟΣ ΣΤΗΝ ΤΡΙΧΑ ΠΑΝΤΟΤΕ ΝΤΥΜΕΝΟΣ ΠΟΙΟΣ ΝΑ ΄ΝΑΙ Ο ΑΝΘΡΩΠΟΣ ΑΥΤΟΣ;

Φωτογραφία: @Χρίστος Θεοδωρίδης

Ο γύρος του κόσμου σε 80 ημέρες

από
20 Νοεμβρίου
2022

του Ιούλιου Βερν

Η ιστορία ξεκινά όταν ο Βρετανός ευγενής Φιλέας Φογκ και ο Γάλλος Ζαν Πασπαρτού, που μπαίνει στην υπηρεσία του, αποφασίζουν να κάνουν τον γύρο του κόσμου σε 80 ημέρες για να κερδίσουν ένα στοίχημα.

Σε μια διαδρομή-παιχνίδι με τον χρόνο, διασχίζουν χώρες, χρησιμοποιούν κάθε μέσο που βρίσκουν στη διάθεσή τους, συναντώνται με πολιτισμούς από την Ανατολή ως τη Δύση, ξεπερνούν εμπόδια και προβλήματα, σε μια αγωνιώδη προσπάθεια να κερδίσουν το δύσκολο στοίχημα και να δικαιώσουν την τολμηρή απόφασή τους. Κάθε σταθμός είναι μια συναρπαστική εμπειρία, πότε ριψοκίνδυνη, πότε απογοητευτική και πάντοτε αποκαλυπτική.

Ένα από τα πλέον αγαπημένα και περιπετειώδη αναγνώσματα της παιδικής ηλικίας, το μυθιστόρημα του Γάλλου συγγραφέα Ιούλιου Βερν φωτίζει μια πλούσια ιστορία εξερεύνησης των ορίων του ανθρώπου, που αγγίζει μικρούς και μεγάλους αναγνώστες.

Το μυθιστόρημα παρουσιάζεται σε θεατρική διασκευή της Άνδρας Θεοδότου και σκηνοθεσία του Μάριου Κακουλλί. Μια ομάδα ταλαντούχων συνεργατών ζωντανεύει την περιπέτεια του Φιλέα Φογκ, ως ένα ταξίδι γνωριμίας με την πολυπολιτισμικότητα, τη διαφορετικότητα και την ομορφιά του κόσμου.

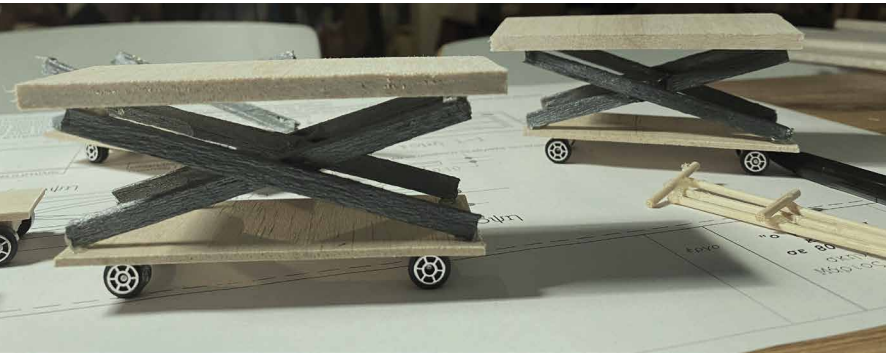

Διασκευή: Άνδρας Θεοδότου, Σκηνοθεσία: Μάριος Κακουλλίς, Σκηνικά: Έλενα Τερέπη, Κοστούμια: Ρέα Ολυμπίου, Μουσική-Μουσική διδασκαλία: Χρυσή Ανδρέου, Χορογραφία-Κίνηση: Φώτης Νικολάου, Στίχοι: Σταύρος Σταύρου, Ειδικές κατασκευές: Ανδριανή Ρουσογένους, Σχεδιασμός φωτισμών: Γεώργιος Κουκουμάς, Βοηθός σκηνοθέτη: Αλίκη Αχινιώτου, Στούντιο-Ενορχήστρωση: Μάριος Χατζίκος

Παίζουν: Χρυσή Ανδρέου, Δημήτρης Αντωνίου, Γρηγόρης Γεωργίου, Έλενα Καλλινίκου, Αντρέας Κουτσόφτας, Πάνος Μακρής, Άντρεα Μαύρου, Πολυξένη Σάββα, Άννη Χούρη

Παραστάσεις

Λευκωσία: Κεντρική Σκηνή Αίθουσα Εύης Γαβριλίδης (και για σχολεία)

Ο γύρος του κόσμου σε 80 ημέρες

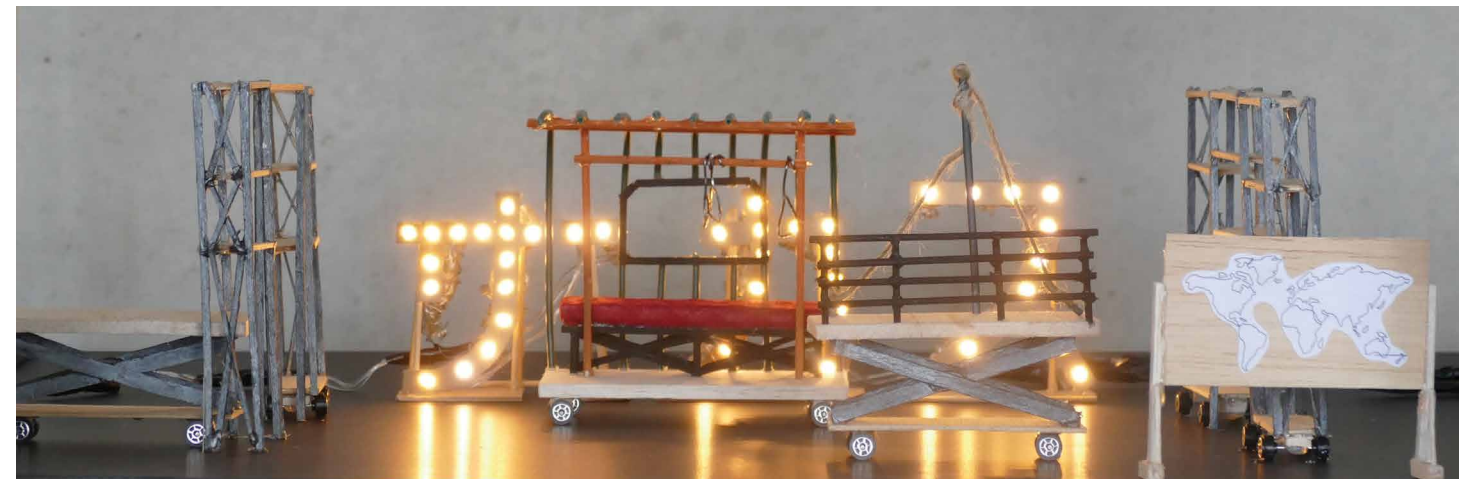
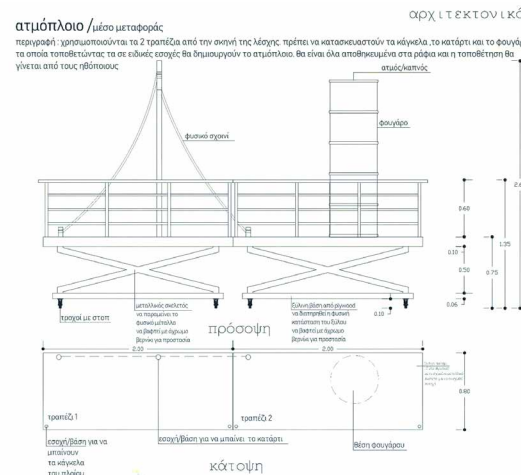
Έλενα Τερέπεν

Από την πρώτη επαφή, κοινή μας επιθυμία ήταν να δημιουργηθεί ένας σκηνικός χώρος χρηστικός για τους ηθοποιούς και όχι απλά διακοσμητικός. Στόχος μας λοιπόν ήταν οι κατασκευές και τα αντικείμενα που θα οικοδομήσουν αυτό το πλαίσιο / σκηνικό να σχεδιαστούν κατάλληλα ώστε να εξυπηρετούν τους ηθοποιούς επί σκηνής για να μπορούν να δημιουργούν τα μέσα με τα οποία θα ταξιδέψουν, τις συνθήκες που θα αντιμετωπίσουν και τις τοποθεσίες που θα βρεθούν, όπως απαιτεί η κάθε σκηνή.

Έχοντας λοιπόν αυτό κατά νου, αποφασίστηκε το ταξίδι για τον γύρο του κόσμου, η δική μας παρέα να το διηγηθεί μέσα από μια αποθήκη εκμεταλλευόμενη τα αντικείμενα του χώρου. Σαν βασικό στοιχείο / άξονα έχουμε τα ράφια που κατασκευάστηκαν και τοποθετήθηκαν δεξιά και αριστερά της σκηνής, πάνω στα οποία οι ηθοποιοί βρίσκουν όλα όσα χρειάζονται για να δημιουργήσουν τις εικόνες, τα πλαίσια, το οπτικό περιτύλιγμα της εξελισσόμενης ιστορίας. Πρωταρχικό ρόλο επίσης έχουν και τα δύο βασικά μέσα μεταφοράς με τα οποία ταξιδεύει ο πρωταγωνιστής, το τρένο και το ατμόπλοιο. Σε συνδυασμό με το ότι θέλαμε να ακολουθήσουμε τη συνθήκη με τα ράφια ενσωματώσαμε τις κατασκευές μέσα στον όγκο των ραφιών, δημιουργώντας ένα σώμα.

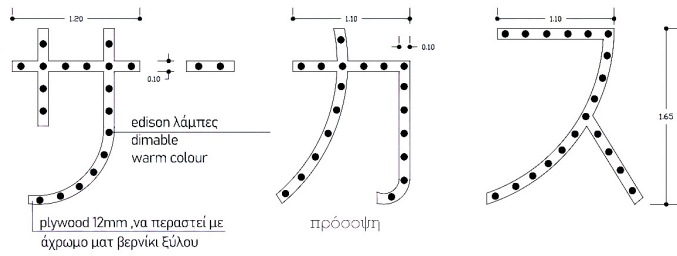
Κατασκευαστική γραμμή / οδηγία ήταν να χρησιμοποιηθούν τα υλικά στη φυσική τους μορφή χωρίς ιδιαίτερη επεξεργασία.

Ο γύρος του κόσμου σε 80 ημέρες

Έλενα Τερέπεν

τσέρκο / ιαπωνία
 περιγραφή: μετασκευασμένη ιαπωνική γραμμάτιον (λέξη τσέρκο στα ιαπωνικά) σε στυλ επιγραφής με έντονη λάμψη τα γράμματα πρέπει να στερεωθούν σε βάσεις οι οποίες θα έχουν τροχούς για να μετακινούνται

Πέρα λοιπόν από τις σταθερές βάσεις, και λόγω της πολυμορφίας του έργου και των πολλών τοποθεσιών, σχεδιάσθηκαν πολυχρηστικά και μεταβαλλόμενα στοιχεία μέσα στο εξελισσόμενο σκηνικό, όπως για παράδειγμα, τα τραπέζια, που πέραν από τις ανάγκες της λέσχης, μετατρέπονται σε διαφορετικό οπτικά ατμόπλοιο κάθε φορά, τοποθετώντας σε αυτό αναλόγως την εικόνα που θέλουμε να δημιουργήσουμε, κάγκελα, κατάρτι, φουγάρο, χρησιμοποιώντας πότε ένα πότε δύο τραπέζια.

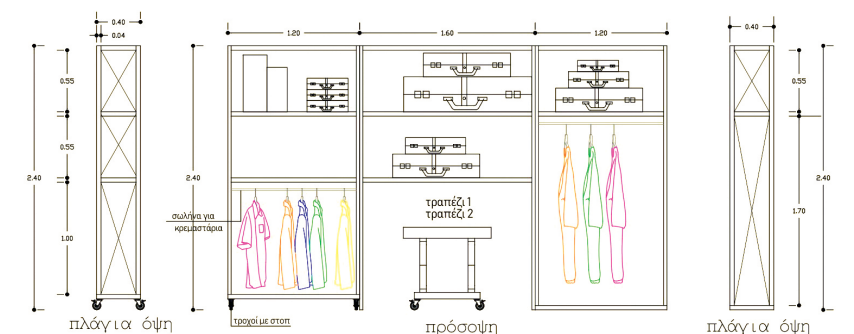
Κεντρικό ρόλο στον σχεδιασμό αυτού του πλαισίου παίζει επίσης και η ανυψωμένη κουρτίνα από κρόσσια που κατεβαίνει όποτε απαιτείται για να εξυπηρετήσει την κάθε σκηνή και να δημιουργήσει άλλοτε τις καιρικές συνθήκες άλλες φορές τις τοποθεσίες, ακόμη και να σηματοδοτήσει την είσοδο σε κάποια κτίρια. Η πολυμορφία και οι εναλλαγές στη χρήση της κουρτίνας επιτυγχάνονται με τον φωτισμό, τις προβολές και την κίνηση.

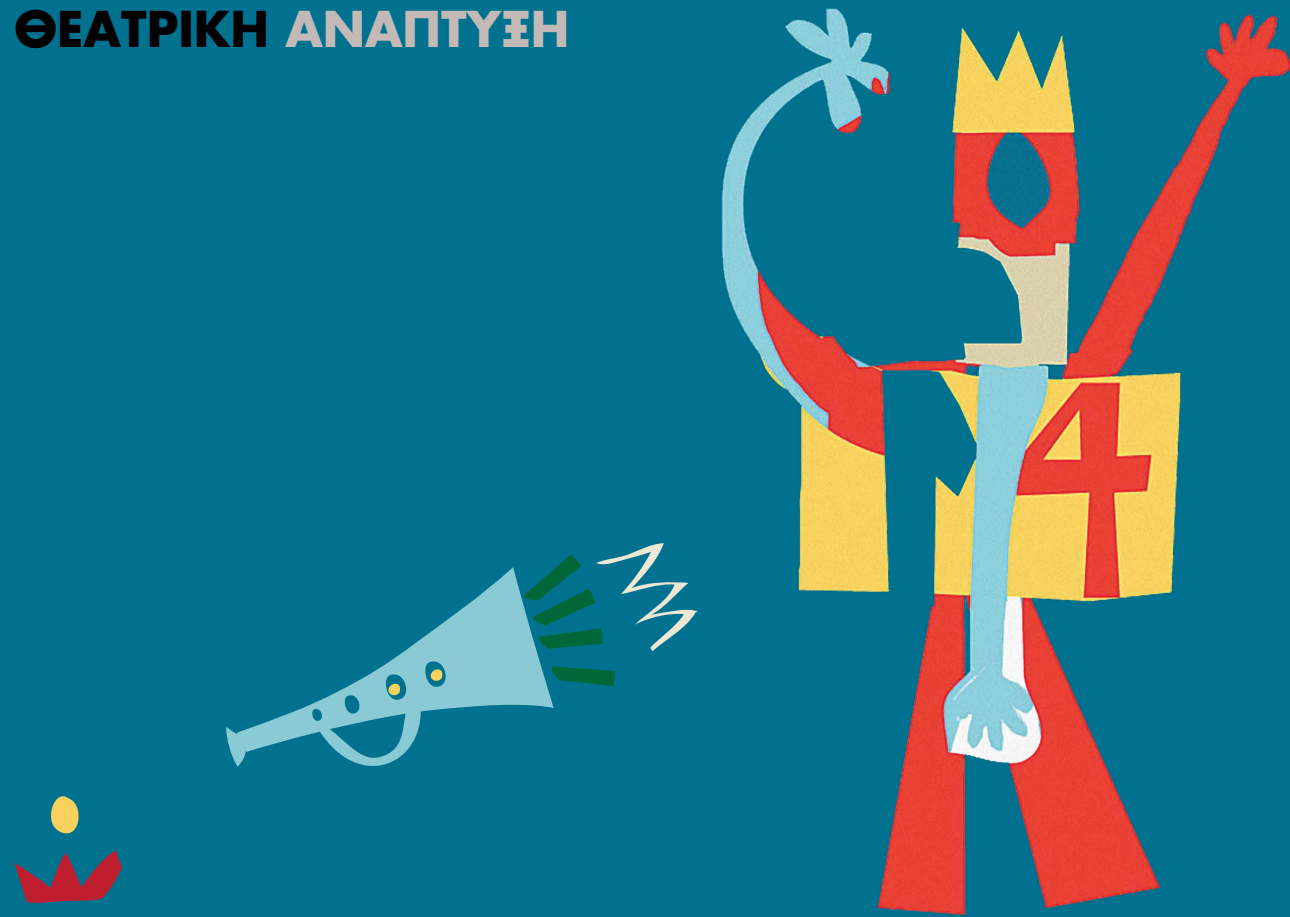
Για τις κατασκευές χρησιμοποιήθηκαν το ξύλο και το μέταλλο σαν κύρια υλικά. Κατασκευαστική γραμμή / οδηγία ήταν να χρησιμοποιηθούν τα υλικά στη φυσική τους μορφή χωρίς ιδιαίτερη επεξεργασία ούτως ώστε να διατηρηθεί το εργασιακό περιβάλλον της αποθήκης και το κυριότερο, να υπάρχει μια ουδέτερη οπτική αισθητική των πραγμάτων για να μπορούν να προσαρμόζονται σε κάθε χώρα, σε κάθε συνθήκη, σε κάθε εποχή, χωρίς τοποθέτηση αφήνοντας το μυαλό να ταξιδέψει όπως θέλει.

ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΟ

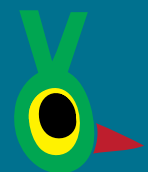
ράφια (2) / κατασκευή
 περιγραφή: να κατασκευαστούν ράφια μεταλλικά, το χρώμα να παραμείνει φυσικό, να μπει βερνίκι άχρωμο ματ με Ελληνικούς πατώδες (φυσικό χρώμα εύλου με βερνίκι άχρωμο ματ) στο τελευταίο ράφι να μπουν τροχοί για να μετακινείται για τις ανάγκες της σκηνής του δικαστηρίου. αυστηρή οδηγία ότι δεν μετακινείται να στερεώνεται για σκοπούς ασφαλείας.

Οι Παγκύπριοι Σχολικοί Αγώνες Θεάτρου συνδιοργανώνονται από το Υπουργείο Παιδείας και τον Θεατρικό Οργανισμό Κύπρου για πάνω από τρεις δεκαετίες. Η εικαστική ταυτότητά τους όμως, ήρθε να δημιουργηθεί και να εδραιωθεί, με μια σειρά αλλαγών που προωθήσαμε στο Τμήμα ανάπτυξης στις αρχές της δεκαετίας του 2000, προκειμένου να δοθεί νέα ώθηση στη διοργάνωση, για να αναπτυχθεί περισσότερο η ιδέα του θεάτρου στα σχολεία και να ενθαρρύνουμε έτσι τη στήριξη γονιών και σχολικής κοινότητας σε όσους ασχολούνται με το θέατρο στην εκπαίδευση.

Προκειμένου να δώσει μια διαφορετική εικόνα και μια ισχυρή ταυτότητα στην πολύτιμη για τη θεατρική ανάπτυξη διοργάνωση, κλήθηκε ο εικαστικός Γιώργος Τσαγγάρης, ο οποίος μπήκε στο πνεύμα της διοργάνωσης, μαγεύτηκε με την ιδέα και ξεκίνησε μαζί με τη Μαρίνα Μαλένη, αρμόδια για την ανάπτυξη, ένα ταξίδι εικαστικής δημιουργίας μέσα από την αφίσα των Αγώνων. Οι συζητήσεις και η διαδικασία διαμόρφωσης της αφίσας κάθε χρόνο ήταν μια πραγματικά απολαυστικά δημιουργική διαδικασία, η οποία βασιζόταν πάντα στο πνεύμα του θεάτρου στο σχολείο, τους έφηβους συμμετέχοντες, τη χαρά της δημιουργίας, τη σημασία της ανάτασης που δίνει το θέατρο στους μαθητές και τους καθηγητές που ανεβάζουν παραστάσεις στο πλαίσιο της σχολικής μονάδας.

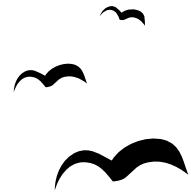
Εικαστική Ταυτότητα - Σχολικοί Αγώνες Θεάτρου

Με επίκεντρο τον μαθητή, ο Τσαγγάρης, δημιούργησε το 2003 ένα ανθρωπάκι-μασκότ των Αγώνων, από κολλάζ σχημάτων, στο δικό του χαρακτηριστικό και γνώριμο πια στυλ, που έμελλε να ταξιδέψει με τους αγώνες για αρκετά χρόνια. Στην επταετία που ακολούθησε, ανέβηκε σε πατίνι, έκανε ακροβατικά από τη χαρά του, ανέβηκε στον ουρανό με αεροπλάνο, πέταξε στην πλάτη μυθικών πουλιών, ανέβηκε στο μεγάλο κόκκινο άλογο, έκοψε μίλα από τη μπλιά των είκοσι χρόνων της διοργάνωσης και κέρδισε τις καρδιές μικρών και μεγάλων. Κέρδισε επίσης σχόλια ιδιαίτερα κολακευτικά από τους επαγγελματίες τόσο του θεάτρου όσο και των γραφικών τεχνών.

Εικαστική Ταυτότητα - Σχολικοί Αγώνες Θεάτρου

Το 2010 ο Τσαγγάρης φεύγοντας για μετεκπαίδευση στο Μπρίστολ, δίνει τη σκυτάλη μετά από πολλή σκέψη στον Αντρέα Γεωργίου. Συνεργάζονται για την αφίσα εκείνη τη χρονιά και από το 2011 ο Γεωργίου παίρνει στα χέρια του τη μασκότ, δίνοντάς της άλλη μορφή. Το 2012 χαρίζει στους Αγώνες το πρόσωπο που αγαπήσαμε και συνέχισε να αλλάζει ταυτότητες κάθε χρόνο, ως η νέα μασκότ των Αγώνων. Μίμος το 2012, σαιχηρικός ήρωας τον Φλεβάρη του 2013, την επόμενη χρονιά επηρεάζεται από την οικονομική κρίση που μάστιζε τον τόπο μας και μεταμορφώνεται σε θεατρικό ήρωα με φθαρμένη φορεσιά σε εποχή δύσκολη ενώ το 2015 ανεβαίνει στα ουράνια θέλοντας να δώσει ελπίδα. Την επόμενη χρονιά, συνεχίζει να επιμένει και μπαίνει στην αντιπθεση φορώντας αυτοσχέδιο και ανακυκλωμένο κοστούμι, ενώ το 2017 γίνεται Δον Κιχώτης, πολεμώντας να φτάσει στο φως. Συνεχίζει ως παιδί της ντίσκο, ακολουθώντας τις τάσεις της εποχής και το 2019 η αφίσα παρουσιάζει όλα τα πρόσωπα που πήρε η μασκότ στη δεκαετία για τα τριαντάχρονα των Αγώνων.

Το 2020 στην επετειακή διοργάνωση επανέρχεται ο Γιώργος Τσαγγάρης με μια αφίσα που έμελλε να σηματοδοτήσει τη διοργάνωση που ακυρώθηκε λόγω της πανδημίας. Το 2021 είναι η μόνη χρονιά που δεν διοργανώθηκαν αγώνες λόγω των μέτρων που επιβλήθηκαν για τον κορωνοϊό και δεν επέτρεπαν τη διεξαγωγή προβών ή το ανέβασμα παραστάσεων κι έτσι δε φιλοτεχνήθηκε αφίσα.

Το 2022 το πρόσωπο των αγώνων μεταβάλλεται σε γυναίκα μια και το άφυλο μέχρι τότε πρόσωπο δεν άφηνε να φανεί η σημασία της ίσης εκπροσώπησης των φύλων.

Για το 2023 το Υπουργείο Παιδείας προκήρυξε διαγωνισμό για τη φιλοτέχνηση της αφίσας και τα αποτελέσματα αναμένονται με ανυπομονησία.

Η εικαστική ταυτότητα ενδυνάμωσε τη διοργάνωση, έδωσε ένα στίγμα για τη δυναμικότητά της, για τη σημασία που δινόταν από τους διοργανωτές σε κάθε πτυχία της. Οι Παγκύπριοι Σχολικοί Αγώνες Θεάτρου, έγιναν ισχυρός θεσμός, παρά την πανδημία: το βασικό συστατικό της θεατρικής δημιουργίας είναι η συνάντηση που ήταν ο πρώτος παράγοντας κινδύνου για τη μετάδοση του covid-19, πράγμα που έφερε καίριο πλήγμα στο θέατρο, τόσο για τους επαγγελματίες όσο και για όσους ασχολούνται με την τέχνη του θεάτρου γενικότερα.

Οι φετινοί 34οι Παγκύπριοι Σχολικοί Αγώνες Θεάτρου θα διεξαχθούν από τις 2 Μαρτίου ως τις 2 Απριλίου, με τη συμμετοχή 62 σχολείων ανά το Παγκύπριο και αναμένεται, όπως πάντα, να αποτελέσουν την εαρινή γιορτή θεάτρου σε όλες τις γεωγραφικές περιφέρειες.

Νέο αίμα

Φωτογραφία: @Eirini Angelidi

Αλίκη Αχνιώτου

Σπούδασε επικοινωνιολογία στο τμήμα Επικοινωνίας και Σπουδών Διαδικτύου στο ΤΕΠΑΚ (2012 - 2016) και υποκριτική στη Δραματική Σχολή Τέχνης Κάρολος Κουν (2019 - 2022).

Το πιο μαγικό κομμάτι ήτανε να βλέπω τις ιδέες μου να δοκιμάζονται και να εφαρμόζονται.

Σχετικά με την παράσταση *Ο γύρος του κόσμου σε 80 ημέρες* και την ευκαιρία που μου έδωσε ο Μάριος, έχω πολύ έντονα συναισθήματα.

Κάπως δυσκολεύομαι να πω ακριβώς ποια ήταν τα καθήκοντά μου μέσα σ' όλο αυτό. Σαφώς και υπήρξαν πολύ πρακτικά κομμάτια, όπως να κρατάω σημειώσεις των αλλαγών μας, να κάνω υποβολείο, να οργανώνω και να συντονίζω το μεταξύ μας. Αλλά έπρεπε το κείμενο να ξαναγραφτεί απ' την αρχή, να πειραχτεί. Να έρθει στα μέτρα μας. Μέρους μπροστά απ' το λάπτοπ, πολλή έρευνα για όλες αυτές τις πληροφορίες που βρήκαμε. Σχεδιαγράμματα, χαρτιά παντού, εικόνες, χρώματα, ημερομηνίες, λιμάνια και τραπέζια. Πολλά τραπέζια! Τραπέζια καράβια, τραπέζια τραίνα, τραπέζια άμαξες. Ήταν ένα χάος που έπρεπε να μπει σε τάξη. Να είναι πολύ καθαρό μέσα στο μυαλό μας.

Στο τηλέφωνο με τον Μάριο κάθε μέρα, να συζητάμε, να οργανωνόμαστε, να ηρεμούμε ο ένας τον άλλον. Κάποια στιγμή είχα ασχοληθεί και με τον ήχο αρκετά. Είχε κι αυτό την πλάκα του. Είναι ένας άλλου είδους συντονισμός με τους ηθοποιούς. Πασπαρτού γενικά. Και ήταν φανταστικό που έκανα ταυτόχρονα τόσα πράγματα μαζί. Κάπως με συγκέντρωνε αυτό, κρατούσε ξύπνιο το μυαλό μου.

Αλλά ένα μεγάλο μέρος, που κρατάω μέσα μου, πέρα απ' όλα αυτά που προανέφερα, είναι ότι σ' αυτήν την παραγωγή ήμουν ελεύθερη να πω την άποψή μου, τις ιδέες μου. Τόσο κειμενικά, όσο και σκηνοθετικά, και αισθητικά, και ιδεολογικά. Και το πιο μαγικό κομμάτι ήτανε να βλέπω τις ιδέες μου να δοκιμάζονται και να εφαρμόζονται. Να κουμπώνουν, να ανήκουν κάπου. Δεν μπορώ να περιγράψω αυτό το συναίσθημα: όταν βλέπεις κάτι που έχεις με το μυαλό σου εν τέλει να λειτουργεί και να υπάρχει μπροστά σου. Με τον Μάριο κάποια στιγμή ένιωθα ότι είχαμε ανοίξει κανάλι επικοινωνίας τόσο ισχυρό, που οι λέξεις για να συνεννοηθούμε μειώθηκαν στο ελάχιστο.

Γενικά είμαι πολύ ευγνώμων για όλο το ταξίδι μας. Για τους ανθρώπους που γνώρισα αρχικά, για τα τόσα όμορφα έμαθα, για τα συναισθήματα που γέμισαν το σώμα μου. Για όλες εκείνες τις στιγμές που ερωτεύτηκα, που συγκινήθηκα, που γέλασα, που προβληματίστηκα. Για τα όρια και τους φόβους που ξεπέρασα. Για το πώς άνοιξε το μυαλό κι η ψυχή μου.

Φωτογραφία: @Dimitris Batis

Μάγια Κυριαζή

Σπούδασε Σκηνοθεσία στο Λονδίνο, στο Drama Centre London, Central Saint Martins για τέσσερα χρόνια αποκτώντας τον τίτλο MA in Directing (2022). Συνεργάστηκε δύο φορές με το Εθνικό Θέατρο Ελλάδος, μία στο πλαίσιο της πρακτικής της άσκησης, στην παραγωγή του *Πονηρού Πνεύματος* του Νόελ Κάουαρντ σε σκηνοθεσία Γιάννη Χουβαρδά (2022), και μία μετά την ολοκλήρωση των σπουδών της, στην παραγωγή του *Αίαντα* του Σοφοκλή σε σκηνοθεσία Αργύρη Ξάφη στο πλαίσιο του Φεστιβάλ Αθηνών και Επιδαύρου (2022).

Νιώθω ευγνώμων για την ευκαιρία που μου προσέφερε ο Πάρις Ερωτοκρίτου και ο ΘΟΚ, να δουλέψω στην παραγωγή *Λυσισαμένη Γάτα*, μια συνεργασία πραγματικά πρωτόγνωρη. Λες και κάνω ένα δεύτερο, συμπυκνωμένο μεταπτυχιακό.

Είναι εξαιρετικά ενδιαφέρον να παρατηρώ τη διαδικασία και τον δρόμο που ακολουθεί ο Πάρις, τη σύνθετη σκέψη του, την προσέγγισή του, έχοντας δει και θαυμάσει πολλές δουλειές του. Δουλεύοντας στενά μαζί του και βιώνοντας από τόσο κοντά τη διαδικασία που ακολουθεί, από την προεργασία μέχρι τις τελικές πρόβες, νιώθω πως προστίθενται εξαιρετικά εφόδια στη δική μου φαρέτρα ως σκηνοθέτις. Το λεξιλόγιο και ο τρόπος δουλειάς που μοιραζόμαστε λόγω των σπουδών στην Αγγλία, αποτελούν κοινό παρονομαστή και γερή βάση πάνω στην οποία βασίζεται η επικοινωνία και η καλή συνεργασία μας. Καθοριστικό ρόλο σε αυτό παίζει η στάση του Πάρις που δημιουργεί ένα κλίμα μέσα στο οποίο όλοι οι συνεργάτες νιώθουν πως υπάρχει χώρος για τις ιδέες τους και με έκανε από την πρώτη στιγμή να νιώσω σημαντική συνεργάτης του.

Αλίκη Αχνιώτου Μάγια Κυριαζή

Βιώνω αυτήν την εμπειρία, μαζεύοντας γνώσεις, απορροφώντας το καθετί.

Παράλληλα, η δουλειά με τους ηθοποιούς, με τους συντελεστές, τους τεχνικούς, τους ανθρώπους του ΘΟΚ, είναι σχολείο και σημαντικό βίωμα για έναν άνθρωπο που ξεκινά την καριέρα του.

Βιώνω αυτήν την εμπειρία, προσπαθώντας να προσφέρω όσο περισσότερο μπορώ, μαζεύοντας γνώσεις, εμπειρίες και με μεγάλη παρατηρητικότητα απορροφώντας το καθετί. Συμμετέχοντας στη διαδικασία, έχω πάντα στο μυαλό μου να κατανοώ και να σημειώνω ασκήσεις, μεθόδους, παιχνίδια, τρόπους διαχείρισης θεμάτων που ανακύπτουν στην πρόβα, πράγματα που σίγουρα θα αποτελέσουν σημεία αναφοράς και έμπνευσης όταν θα σκηνοθετώ εγώ μελλοντικά.

Οι βοηθοί σκηνοθέτες, είναι λίγο ζογκλέρ. Ο ρόλος αυτός συμπεριλαμβάνει πολλά, σε συνεργασία πρώτιστα με τον σκηνοθέτη αλλά και με όλους τους συντελεστές και συνεργάτες: την οργάνωση, τον προγραμματισμό των προβών, σκηνοθετικές σημειώσεις, την επιμέλεια του κειμένου, την επικοινωνία τόσο με τον Οργανισμό όσο και με τους υπόλοιπους συντελεστές και την ομαλή διεξαγωγή της πρόβας.

Απαραίτητο προσόν για έναν βοηθό σκηνοθέτη, είναι να είναι προνοητικός, και να μπορεί να προβλέπει το τι θα προκύψει, βρίσκοντας παράλληλα πιθανές λύσεις. Απολαμβάνω να είμαι σε εγρήγορση και να προνοώ για ανάγκες που μπορεί να προκύψουν, καλλιτεχνικής ή τεχνικής φύσεως.

Η συνεργασία με τον Πάρις στην παραγωγή αυτή, έχει διαμορφώσει τον τρόπο σκέψης μου, εμπλουτίσει τις γνώσεις μου και αναπτύξει το προσωπικό μου κριτήριο ως σκηνοθέτη και είμαι χαρούμενη που τη βίωσα τώρα, που ξεκινά τη δική μου επαγγελματική σταδιοδρομία.

Νέο αίμα

Λουκία Πιερίδου

Σπούδασε Θέατρο στο Πανεπιστήμιο του Hull στην Αγγλία, και έπειτα Υποκριτική στις σχολές Royal Central School of Speech and Drama και Ecole internationale de théâtre Jacques Lecoq στη Γαλλία. Έχει επίσης κάνει σεμινάρια με τον Philippe Gaulier και τις ομάδες Complicité και Odin Teatret.

Να παρακολουθώ την εξέλιξη και τη δημιουργία μιας παράστασης από απόσταση.

Ο ρόλος της βοηθού σκηνοθέτη είναι μια καινούργια εμπειρία για μένα. Βλέπω τα πράγματα από μια άλλη ματιά. Νιώθω ότι βρίσκομαι κάπου στο «μεταξύ». Κάπου στο «μεταξύ» λειτουργώ: μεταξύ της σκηνοθέτριας, των ηθοποιών, της ενδυματολόγου, του μουσικού, της χορογράφου κτλ. Ακούω όλες τις πλευρές, μεταφέρω μηνύματα, σημειώνω πράγματα που δεν πρέπει να ξεχαστούν, μαζεύω πληροφορίες... Όλα αυτά όμως πρέπει να φτάσουν σε κάποιον παραλήπτη. Μου θυμίζει το παιχνίδι «Σπασμένο Τηλέφωνο». Βάζω όμως τα δυνατά μου να μην είναι σπασμένο... Και σίγουρα όλα ξεκινούν ή πρέπει να φτάσουν στη Μαρία.

Όσο περνούσε ο καιρός από τότε που πρωτοδιάβασα το έργο, τόσο μου άρεσε όλο και πιο πολύ. Τώρα, λίγο πριν την πρεμιέρα, μπορώ να πω ότι μιλάω με αγάπη για αυτό το θεατρικό. Γιατί δουλεύω με μια ομάδα που με έκανε να δω την προοπτική αυτού του κειμένου – τους χαρακτήρες, το χιούμορ, τις θεματικές (που είναι επίκαιρες όσο ποτέ). Και μου αρέσει που έχω αυτήν την εμπειρία: να παρακολουθώ την εξέλιξη και τη δημιουργία μιας παράστασης από απόσταση.

Φτάνοντας στο τέλος αυτής της εμπειρίας, υπάρχει ένα χάος στο αντίγραφο του κειμένου που έχω. Υπάρχουν σημειώσεις με μολύβι, με στυλό, λόγια υπογραμμισμένα με highlighter, λέξεις-κλειδιά σε κύκλους, ζωγραφιές (άλλοτε doodles και άλλοτε σκιστάκια των ηθοποιών). Όλα εξίσου σημαντικά και απαραίτητα για τη δημιουργία και την εξέλιξη αυτής της παράστασης. Ένα χάος που αναδεικνύει ένα ταξίδι – ότι κάτι ξεκίνησε απ' το χαρτί, και με πολύ κόπο και μεράκι από μια ολόκληρη ομάδα, έφτασε στο τελικό του σπίτι – τη σκηνή.

Μαρία Πισιήλη

Σπούδασε στο Ανοικτό Πανεπιστήμιο Κύπρου - Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα στις Θεατρικές Σπουδές, 2022 και στη Δραματική Σχολή «Βλαδίμηρος Καυκαρίδης» - Bachelor Degree in Acting, 2017- 2021.

Τρίτη 11 Οκτωβρίου 2022, πρώτη πρόβα.
Σάββατο 10 Δεκεμβρίου 2022, πρεμιέρα.

Ανοίγω το κείμενό μου και βλέπω σκέψεις, ιδέες της σκηνοθέτριας, των ηθοποιών, αλλά και όλων των συντελεστών γραμμένες σε κάθε λευκό σημείο της σελίδας. Σε αυτές τις σελίδες βρίσκεται καταγεγραμμένη όλη η πορεία της πρόβας, ο χάρτης του όμορφου αυτού ταξιδιού.

As το πάρουμε, όμως, από την αρχή. Για χάρη της ιστορίας, θα ονομάσουμε τη βοηθό σκηνοθέτρια Μαρία.

Πρωί. Μια εβδομάδα σχεδόν πριν από την πρώτη πρόβα. Η Μαρία παίρνει στα χέρια της για πρώτη φορά το θεατρικό έργο. Τίτλος: *Ρώτα με όταν Ξυπνήσω*. Εφηβικό. Σκηνοθεσία: Αλεξία Παπαλαζάρου. Το διαβάζει και σημειώνει τις πρώτες της σκέψεις, οι οποίες θα πάρουν μορφή στην πρώτη ανάγνωση με τους ηθοποιούς, όταν η σκηνοθέτρια θα μοιραστεί τις σκέψεις, το όραμά της μαζί με την ομάδα. Δουλειά της, ως βοηθός σκηνοθέτριας, είναι να φροντίσει, ώστε η διαδικασία της πρόβας να κυλήσει ομαλά. Είναι, δηλαδή, κάτι σαν συνδεδεμένος κρίκος μεταξύ των συντελεστών. Βασικό στοιχείο για αυτό είναι η επικοινωνία, ένα τετράδιο κι ένα μολύβι.

Λουκία Πιερίδου Μαρία Πισιήλη

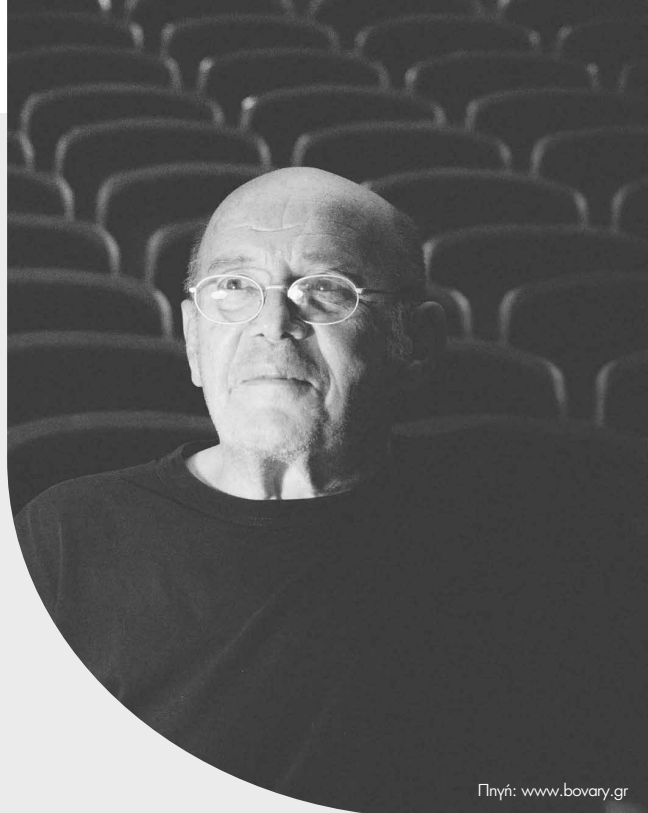
Μέρα με τη μέρα, οι λέξεις παίρνουν μορφή στη σκηνή.

Την πρώτη εβδομάδα πραγματοποιούνται αναγνώσεις κι ύστερα αυτοσχεδιασμοί, κυρίως όσον αφορά την κίνηση, βασικό στοιχείο της παράστασης. Η Μαρία κάθεται και σημειώνει. Ό,τι έχει ειπωθεί, κάθε δοκιμή τους βρίσκεται στο τετράδιό της ή στις κάποτε κενές σελίδες του κειμένου της. Σημεία στα οποία ίσως αργότερα η σκηνοθέτρια θελήσει να ανατρέξει. Η διαδικασία της πρόβας είναι πάντα οργανική, με συνεχή εξέλιξη. Μέρα με τη μέρα, οι λέξεις παίρνουν μορφή στη σκηνή. Η Μαρία, ως βοηθός σκηνοθέτριας οφείλει να ενημερώνει τους ηθοποιούς, αλλά και τους υπόλοιπους συντελεστές για το καθημερινό πρόγραμμα των προβών, πάντα σε συνεννόηση με τη σκηνοθέτρια. Κατά τη διάρκεια της πρόβας, σημειώνει όλες τις καινούργιες πληροφορίες και φροντίζει ώστε να μεταφερθούν στους υπόλοιπους συντελεστές, σε περίπτωση που δεν ήταν παρόντες τη δεδομένη στιγμή.

Έχουν περάσει ήδη μερικές μέρες προβών. Η Μαρία βλέπει για πρώτη φορά τη μακέτα του σκηνοτικού, αλλά και τις ενδυματολογικές προτάσεις. Από εκείνη τη στιγμή, βρίσκεται σε συνεχή επικοινωνία με τη Σταύρη, τη σκηνογράφο / ενδυματολόγο της παράστασης, η οποία επισκέπτεται συχνά την πρόβα, για να βεβαιωθεί για την ομαλή διεξαγωγή του έργου της. Παράλληλα, επικοινωνεί με τον Αντώνη, τον μουσικό, ώστε να του μεταφέρει την ανατροφοδότηση της σκηνοθέτριας και της κινησιολόγου για την μουσική που ντύνει την παράσταση. Στις περισσότερες πρόβες σκηνοθέτρια και κινησιολόγος δουλεύουν σχεδόν παράλληλα, παρουσία η μια της άλλης. Σε μερικές από αυτές όμως, επιλέγουν να δουλέψουν ανεξάρτητα και να μοιραστούν το αποτέλεσμα αργότερα. Σε εκείνες τις πρόβες η Μαρία πρέπει να μεταφέρει στην Εύα και στην κυρία Παπαλαζάρου τη δουλειά που έχει γίνει από την καθημία αντίστοιχα. Προς το τέλος, ενσωματώνονται τα φώτα και η ατμόσφαιρα ολοκληρώνεται. Και τότε, πραγματοποιείται η φωτογράφιση και η προώθηση της παράστασης. Τελευταία εβδομάδα. Γενικές πρόβες. Οι τελευταίες πιναλιές μπαίνουν και η ομάδα φτάνει αισίως στην πρεμιέρα. Θεωρητικά, η δουλειά της ως βοηθός έχει τελειώσει, η καρδιά της, όμως θα χτυπάει εξίσου δυνατά σε κάθε τους παράσταση.

Σημειώσεις για την τέχνη του θεάτρου

Βασίλης Παπαβασιλείου
(1949 -)

Πηγή: www.bovary.gr

Στις παραστάσεις του «στέκεται απροσδόκτα σε κάθε φράση, είτε δραματική είτε κωμική, αλλά κι επίσης καταφέρει να συνυπάρχουν ταυτόχρονα και το κωμικό και το δραματικό. Κατέχει την τέχνη της σιωπής. Κάποιες σιωπές του ακούγονται εκκωφαντικά στο θέατρό του», περιγράφει ο εκδότης του Σταύρος Πετσόπουλος.

Ένας από τους σημαντικότερους σκηνοθέτες, ηθοποιούς και θεατρικών ανθρώπων της Ελλάδας. Έχει σκηνοθετήσει πάνω από τριάντα παραστάσεις σημαντικών συγγραφέων από το αρχαίο (Σοφοκλή, Ευριπίδη), το νεοελληνικό (Ρίτσο, Αναγνωστάκη, Στάικου, Μανιώτη) και το ξένο δραματολόγιο (Σαίξπηρ, Γκολντόνι, Μαριβώ, Μολιέρο, Πιραντέλλο, Χόρβατ, Μπωντ).

Μερικές από τις τελευταίες και σημαντικότερες θεατρικές παραστάσεις του ήταν: *Ελένη* του Ευριπίδη, *Ελένη* του Γιάννη Ρίτσου, *Relax...Μηποτις, μορφές ελληνικής αθανασίας* και *Tous zygoús lýsate* του ίδιου, *Ιφιγένεια εν Ταύροις* του Γκαίτε, *Ο τυχοδιώκτης* βασισμένος στον Χουρμούζη, *Του Κουτρούλη ο γάμος* του Αλέξανδρου Ρίζου Ραγκαβή, *Κύκλωψ* του Ευριπίδη, *Καβγάδες στην Κιότσα* του Γκολντόνι, καθώς επίσης και δύο οπερέτες του Θεόφραστου Σακελλαρίδη.

Επίσης είναι συγγραφέας, μεταφραστής και μηχανικός ήχου. Συγκεκριμένα έχει μεταφράσει θέατρο και πεζογραφία, ενώ έχει γράψει θεατρικά και φιλοσοφικά κείμενα.

Διετέλεσε Καλλιτεχνικός Διευθυντής του Κρατικού Θεάτρου Βορείου Ελλάδος από το 1994 έως το 1998. Δίδαξε σποραδικά σε δραματικές σχολές και στο Τμήμα Θεάτρου της Σχολής Καλών Τεχνών του ΑΠΘ.

Τιμήθηκε για το έργο του εντός και εκτός συνόρων της Ελλάδας.

Διακρίθηκε από τον Δήμο Αθηναίων, τον Δήμο Χαλανδρίου, την Ένωση Ελλήνων Θεατρικών και Μουσικών Κριτικών και το Φεστιβάλ Θεάτρου Συρακουσών της Σικελίας. Το 2000 με παραγωγή του Εθνικού Θεάτρου παρουσίασε την παράσταση *Οιδίποδας Τύραννος* του Σοφοκλή σε απόδοση και σκηνοθεσία δική του στο Κολοσσαίο της Ρώμης. Η παράσταση έκανε επίσημη πρώτη, εγκαινιάζοντας έτσι και την επαναλειτουργία του αρχαίου μνημείου. Για την ερμηνεία του στην *Ελένη* του Γιάννη Ρίτσου τιμήθηκε με το Βραβείο Καλύτερης Ανδρικής Ερμηνείας «Κάρολος Κουν» από την Ένωση Ελλήνων Θεατρικών και Μουσικών Κριτικών.

Το 2016 τιμήθηκε με την υψηλότερη διάκριση της Γαλλικής Δημοκρατίας το μετάλλιο του Ιππότη Γραμμάτων και Τεχνών, για την προσφορά του στην τέχνη του θεάτρου αλλά και στη σύσφιξη των πολιτιστικών δεσμών Ελλάδας και Γαλλίας.

«Ο αγώνας για να γίνουμε ο εαυτός μας και να παραδοθούμε μετά ενδεχομένως στη φυλακή του εαυτού – άλλο κακό αυτό – είναι, ξέρετε, ο αγώνας της ίδιας της ζωής.»

«Προκαλείται δηλαδή ο θεατής, μέσω του ηθοποιού κυρίως, να συναντηθεί με τον εαυτό του. Είναι από τις κορυφαίες σκηνές της ζωής που καλούμαστε να συναντηθούμε με έναν τρίτο.»

«Το θέατρο είναι, ξέρετε, κατά το ένα ήμισυ τέχνη, αυτό που προσπαθούμε δηλαδή να κάνουμε ηθοποιό και σκηνοθέτες. Για το υπόλοιπο μισό ή, έστω, ένα κομμάτι του ζητάμε τη συμβολή των θεατών, που είναι οι αναμφισβήτητοι συμπρωταγωνιστές του. Θεατρική παράσταση χωρίς θεατές απλώς δεν νοείται!»

«Στο θέατρο σε καλούν ζωντανό, όπως είπαμε, άνθρωποι και σου λένε, έλα στις εννιά απόψε και θα γίνει κάτι μεταξύ μας. Αν η συνάντηση αυτή αποτύχει, η απογοήτευση που θα νιώσετε κοστίζει πολύ περισσότερο από το να βλέπατε μια κακή κινηματογραφική ταινία.»

«Το στοιχείο της θεατρικής πράξης είναι μια δοκιμασία συνολική. Για να υπάρξει χρειάζεται να υπάρξεις κι εσύ μέσα από αυτό. Στο σινεμά, αντίθετα, η όποια επένδυση των ηθοποιών έχει πραγματοποιηθεί ήδη με τη μορφή της ταινίας που θα προβάλλεται στο εξής ίδια και απaráλλαχτη. Καμία σχέση με το θέατρο, όπου κάθε παράσταση του ίδιου έργου από τον ίδιο θίασο είναι μοναδική, δεν μοιάζει με καμία άλλη. Επομένως, αν κάποιος ρωτήσει γιατί να έχουμε θέατρο, η απάντηση είναι ότι το χρειαζόμαστε διότι είναι μια τέχνη τόσο παλιά ώστε μπορεί να είναι υπερσύγχρονη.»

«Σήμερα, αν χρειάζεται κάτι για να κινητοποιηθεί το ενδιαφέρον και του πολιτικού παράγοντα είναι να ζητήσουμε την ένταξη του θεάτρου στη λεγόμενη πράσινη μετάβαση. Ξαν οικολογικό φαινόμενο. Το να πας να δεις μια παράσταση και να σπαταλήσεις, στο πήγαινε-έλα και στο θέατρο, τέσσερις ώρες, αυτό σε κάνει αυτομάτως οικολόγο. Είναι σχεδόν ηρωικό.»

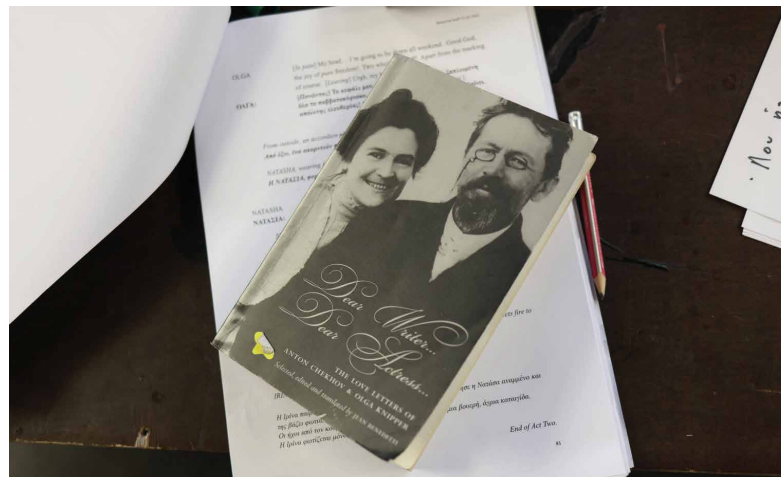
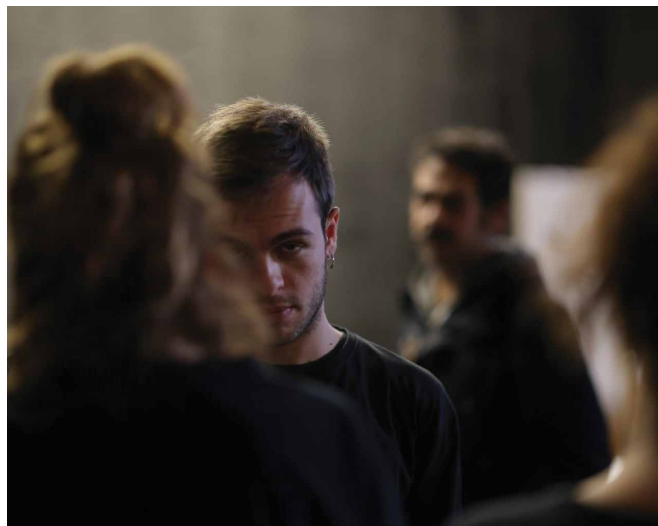
Τα αποσπάσματα έχουν αντληθεί από:

- Βασίλης Παπαβασιλείου, *Το δύσκολο ανάμεσα*, Εκδόσεις Καστανιώτη, Αθήνα 2006
- Ο εκδότης Σταύρος Πετσόπουλος μιλά για τον Βασίλη Παπαβασιλείου και την «Ελένη» του, *lifo*, 2018 [Προσπελάσιμο: <https://www.lifo.gr/culture/theatro/o-ekdotis-stayros-petsopoulos-mila-gia-ton-basilis-papavasileiou-kai-tin-eleni-toy>]. Τελευταία ημερομηνία προσπέλασης: 26/01/2023
- Συζήτηση με τον Βασίλη Παπαβασιλείου *lifo*, 2022 [Προσπελάσιμο: <https://www.lifo.gr/culture/theatro/basilis-papavasileiou-oloi-hreiazomaste-kati-roy-na-mas-yperbainei-mia-idea-enan>] Τελευταία ημερομηνία προσπέλασης: 26/01/2023
- Πρόσωπα | Οραματιστές: Βασίλης Παπαβασιλείου, ιστοσελίδα *Bovary*, 2022 [Προσπελάσιμο: <https://www.bovary.gr/faces/oramatistes/basilis-papavasileiou-eleni-epidagros>]. Τελευταία ημερομηνία προσπέλασης: 26/01/2023

ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΣΚΗΝΗ
Τρεις αδερφές
του Άντον Τσέχωφ

Ένα τετράπρακτο υπαρξιακό δράμα για την προσδοκία, την αναμονή και τη διάψευση της ελπίδας για μια καλύτερη ζωή.

52

Σε μια μικρή απομακρυσμένη επαρχιακή πόλη μακριά από τη Μόσχα και σε ένα περιβάλλον στρατιωτικών ζων οι τρεις αδερφές – Όλγα, Μάσια και Ιρίνα – μαζί με τον αδερφό τους Αντρέι. Βαλτωμένες στην πλήξη της καθημερινότητάς τους, εγκλωβίζονται σε αναμνήσεις από το «ένδοξο» παρελθόν, επινοούν ιστορίες και προσμένουν την επιστροφή τους στη Μόσχα, εκεί όπου η εκπλήρωση των ονείρων πραγματώνεται. Όσο το μέλλον πλησιάζει τόσο η αλλαγή απομακρύνεται, οι επιλογές τους γίνονται πιο άκαμπτες, τα όνειρα της νιότης διαλύονται και τη θέση του ενθουσιασμού και του πάθους για αγάπη και ζωή παίρνει το αίσθημα της ματαιώσης.

Ο Τσέχωφ αποδίδει στα δραματικά πρόσωπα που δημιουργεί την έσχατη ευθύνη για τη διαμόρφωση της ζωής τους. Οι αναστολές, οι φόβοι και οι εσωτερικές προθέσεις προδίδονται όχι μέσα από αυτά που λέγονται αλλά κυρίως μέσα από τις παύσεις, τις σιωπές, τους υπαινιγμούς και το δυσδιάκριτο χιούμορ.

53

Μετάφραση: Έρι Κύργια, Σκηνοθεσία: Αθηνά Κάσιου, Επιμέλεια κειμένου-Δραματουργική επεξεργασία: Joel Horwood, Μουσική-Σχεδιασμός ήχου-Μουσική επιμέλεια: Αντρέας Τραχανίτης, Σκηνικά-Κοστούμια: Λύδια Μανδρίδου, Σχεδιασμός φωτισμών: Γεώργιος Κουκουμάς, Βοηθός σκηνοθέτη-σκηνογράφου: Στέφανη Μουρούζη

Παίζουν:
Νικόλας Γραμματικόπουλος, Βασίλης Βασιλάκης, Γιάννης Καραούλης, Ανδρέας Κούτσουμπας, Μαρίνα Μανδρή, Χριστίνα Παπαδοπούλου, Αλέξανδρος Παρίσης, Αντρέας Πασιάς, Ανδρέας Τσέλεπος, Λένια Σορόκου, Σπύρος Σταυρινίδης, Αντωνία Χαραλάμπους, Νιόβη Χαραλάμπους, Γιώργος Χιώτης

Παραστάσεις
Από 24 Μαρτίου 2023

Φωτογραφία: @Δημήτρης Λούτσιος

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

ΠΡΟΕΔΡΟΣ

Αντιγόνη Παπαφιλιππου

ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΣ

Φλωρεντία Σάββα

ΜΕΛΗ

Ξενακης Κυριακίδης

Γιώργος Λοΐζου

Έλενα Μεγαλέμου-Τριανταφυλλίδη

Χριστίνα Μυλωνά-Παρπαρινού

Ευανθία Σάββα

Θεοδώρα Σάββα

Χρυσαιμίλη Ψηλογένη

ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΟΣ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

Σάββας Κυριακίδης

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΕΣ, ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΚΑΙ ΑΛΛΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ

ΛΟΓΙΣΤΗΡΙΟ

Λογιστής

Σάββας Χαραλάμπους

Ροδούλα Φιλίππου

Φωτεινή Κουρσάρη

Αθηνά Χατζηιωακείμ

Αντρη Χατζηπαπααναγιώτου

ΤΜΗΜΑ ΘΕΑΤΡΙΚΗΣ

ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

Υπεύθυνη Λειτουργός

Μαρίνα Μαλένη

Νίκη Μουρουζή

ΤΜΗΜΑ ΕΚΔΟΣΕΩΝ/

ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΧΕΣΕΩΝ

Υπεύθυνη Λειτουργός

Μαρία Ευσταθίου

Ανδρής Διαμαντίδου

ΤΜΗΜΑ ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ,

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΥ

ΠΑΡΑΣΤΑΣΕΩΝ ΚΑΙ

ΠΕΡΙΟΔΕΙΩΝ

Υπεύθυνη Λειτουργός

Μάγδα Μακάρ

ΘΕΑΤΡΟΛΟΓΟΣ

Κυριακή Αργυρού

ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ

Υπεύθυνη Λειτουργός

Θέμις Σώζου-Προδρόμου

Μαρία Σταφυλάρη-Κυριάκου

Χρύσω Αλεξάνδρου

Ιδιαίτερα Διευθυντή

Ειρήνη Αναστασίου

ΤΑΜΕΙΟ

Γεωργία Κωνσταντίνου

Κωνσταντίνα Σάββα

ΑΠΟΘΗΚΕΣ

Φώτης Μύθιλλος

Μαρία Σαράντη

ΣΥΝΤΗΡΗΣΗ ΚΤΙΡΙΟΥ

Κωνσταντίνος Κωνσταντίνου

ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΓΡΑΦΕΙΩΝ

Πέτρος Κουλέρμος

Ελένη Ζαφείρη

ΒΟΗΘΗΤΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ

Έλενα Ανδρέου-Σεβαστίδου

Χριστίνα Φιλίππου

Ηλιάνα Φλωρίδου

ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΗ ΠΑΡΑΓΩΓΗ

Τεχνικός Προϊστάμενος/

Συντονιστής

Χάρης Καυκαρίδης

ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ

Υπεύθυνος Εργαστηρίου

Κατασκευής Σκηνικών

Ιωάννης Χριστοδούλου

Ανώτερος Τεχνικός

Πέτρος Λουκά

Μηχανικοί Σκηνής

Μάριος Καραγωγιάς

Λύσανδρος Λυσάνδρου

Δώρας Τσολάκης

Χριστάκης Παναγή

Μιχάλης Σταύρου

Μενέλαος Μενελάου

Αντρέας Αντρέου

ΤΜΗΜΑ ΣΚΗΝΩΝ

Διευθυντής Σκηνής

Αχιλλέας Αχιλλέως

Βοηθός Διευθυντής Σκηνής

Κυριάκος Σάββα

Βοηθοί Σκηνής/Υπεύθυνοι

Δοκιμής και Παράστασης

Μαρία Χαραλάμπους

Κώστας Μενόικου

Χάρης Ιωάννου

ΤΜΗΜΑ ΦΩΤΙΣΜΟΥ

Ανώτερος Φωτιστής

Γεώργιος Κουκουμάς

Σταύρος Ευλαμπίου

Σταύρος Τάρταρης

ΤΜΗΜΑ ΗΧΟΥ

Γιώργος Χριστοφή

Στράτος Σταμάτης

ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΣ

Σπύρος Ιωαννίδης

ΑΜΠΙΓΕΣ

Μαρία Ορφανίδου-Χαραλάμπους

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑ ΡΑΠΤΙΚΗΣ

Κωνσταντία Γερολεμίδου

Άννα Κύζα

ΘΥΡΩΡΟΙ/ΤΑΞΙΘΕΣΙΑ

Υπεύθυνη Υποδοχής Κοινού/

Θεατρικών Χώρων ΘΟΚ

Φαίη Αρόπη

Στέλλα Ανδρέου-Χριστοδούλου

Παναγιώτα Αντωνίου

Ρίτα Αχιλλέως

Δόνα Έγγλεζάκη

Ευαγγελία Έγγλεζάκη

Νατάσα Ζήσιμου

Αργυρή Ηλία

Μαρία Ιωάννου

Χριστίνα Κάσια

Χαρά Λαμπή

Τώνια Μαντοβάνη

Ραφάελλα Νεοφύτου

Γκλόρια Παναγίδου

Μαρία Τρικούππη

Αντρη Σκουφαρίδου

Κατερίνα Φαρμακίδου

Ιωάννα Χαραλάμπους

Γενικές Πληροφορίες

ΘΕΑΤΡΟ ΘΟΚ

Κεντρική Σκηνή

Νέα Σκηνή

Σκηνή 018

Ταμείο

Γρηγόρη Αυξεντίου 9

1096 Λευκωσία

Γραφεία:

22864300

22864300

ΕΙΣΙΤΗΡΙΑ

ΠΑΡΑΓΩΓΕΣ ΘΟΚ

€12 / €6*

*Μειωμένο εισιτήριο ισχύει για: τη Σκηνή 018 (παιδιά και γονείς), ανέργους, συνταξιούχους, πολύτεκνους με την επίδειξη του αντίστοιχου αποδεικτικού εγγράφου, άτομα κάτω των 25 ετών με την επίδειξη πολιτικής ταυτότητας

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ / ΕΙΣΙΤΗΡΙΑ

Λάρνακα, Λευκωσία, Πάφος:

Ταμείο Θεάτρου ΘΟΚ, τηλ. 77772717 (Τρίτη-Κυριακή 10:00-13:30 & 16:00-18:00), και ηλεκτρονικά στη σελίδα www.thoc.org.cy

Λεμεσός:

Ταμείο Θεάτρου Ριάλτο, τηλ. 77777745 (Δευτέρα-Παρασκευή 10:00-15:00), και ηλεκτρονικά στη σελίδα www.rialto.com.cy

ΘΕΑΤΡΟ ΑΠΟΘΗΚΕΣ

Κάμπου 29

2030 Στρόβολος, Λευκωσία

ΣΥΝΔΡΟΜΕΣ ΘΟΚ

€50 1 άτομο

€75 2 άτομα

Ισχύουν για όλες τις παραγωγές του ΘΟΚ πλην της Σκηνής 018.

